

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2015/16:30

Fredagen den 4 mars

§ 1 Möte med EU:s stats- och regeringschefer Statsminister Stefan Löfven Information och samråd inför möte mellan EU:s stats- och regeringschefer och Turkiet den 7 mars 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon, statsministern! God morgon, kabinetssekreteraren med medarbetare! God morgon, ni som tittar på oss på tv!

Vi samråder nu inför det informella mötet med Europeiska rådet och välkomnar statsministern, som får börja med sin inledning.

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! EU-nämndsledamöter! Jag ber om ursäkt för att min röst inte är den allra bästa i dag, men jag hoppas att den ska hålla hela vägen.

Nu på måndag den 7 mars träffas EU:s stats- och regeringschefer, först för ett toppmöte mellan EU och Turkiet, därefter för ett informellt möte med Europeiska rådet. Båda mötena kommer att fokusera på uppföljning. Vi förväntar oss inga nya beslut över huvud taget. Därför finns heller inget skriftligt underlag för oss att nu samråda kring.

Låt mig börja med några ord om toppmötet mellan EU och Turkiet, där Turkiets premiärminister Davutoğlu kommer att delta. Turkiet är självklart en nyckelaktör när det gäller att hitta en hållbar lösning på flyktingproblematiken. Därför behöver EU:s samarbete och relation med Turkiet utvecklas.

Fokus vid mötet väntas ligga på genomförandet av den gemensamma handlingsplan på migrationsområdet som EU och Turkiet enades om den 29 november förra året. Planen innehåller två delar. Den första delen handlar om åtgärder för att stödja syriska flyktingar som har sökt skydd i Turkiet. Det görs genom finansiella medel från EU, som ska gå till humanitära insatser och till att ge flyktingarna tillträde till sjukvård, utbildning och arbetsmarknad. Den andra delen av handlingsplanen innehåller samarbete mellan EU och Turkiet för att bekämpa människosmuggling. Det är ökat informationsutbyte mellan Turkiet och Frontex, det är stöd till Turkiet för att genomföra åtgärder för att uppnå visumliberalisering, och det handlar också om att stärka den turkiska kustbevakningen.

Genom EU:s finansiella stöd till de flyktingar som finns i Turkiet, med sammanlagt 3 miljarder euro på två år, kan EU nu också ställa tydliga krav på Turkiet att genomföra de åtgärder som finns i planen. Sverige bidrar med sammanlagt 600 miljoner kronor under två år.

Det är för tidigt att dra några slutsatser om effekten av handlingsplanen, men i några avseenden kan vi se resultat. Turkiet har påbörjat åtgärder för att förbättra möjligheten för syriska flyktingar att få tillträde på den turkiska arbetsmarknaden. Det välkomnar jag. Det är små steg, och mycket mer behöver göras, men vi kan se det som ett framsteg i alla fall.

Å andra sidan ser vi samtidigt att flödena från Turkiet till Grekland är avsevärt högre i år än under motsvarande period i fjol. Det finns ingen tendens att de skulle vara på väg att minska. Vi behöver se tydligare resultat, och därför kommer jag naturligtvis att ta upp att Turkiet måste vidta fler åtgärder för att förbättra situationen för flyktingar i landet men också för att bekämpa människosmuggling, för det är ofta vad det är frågan om, liksom att stärka gränskontrollen.

Vidare måste Turkiets samarbete med näraliggande EU-länder, inte minst Grekland, förbättras. EU fortsätter också processen för visaliberalisering för turkiska medborgare, samtidigt som Turkiet inom den ramen åtar sig att uppfylla villkor, bland annat vad gäller återtagande av flyktingar från tredjeländ.

Samarbetet med Turkiet utgår från tydliga förväntningar på fortsatta reformer och en fördjupad demokratisering. Dessa frågor lyfts också regelbundet inom ramen för Turkiets EU-anslutningsprocess. Där har EU möjlighet att ställa tydliga krav på Turkiet och på så sätt understödja en demokratisk utveckling till gagn för hela befolkningen i Turkiet. Därför tänker Sverige fortsätta värna Turkiets EU-närmande.

Det är också viktigt att uppmärksamma den oroande utveckling vi ser i de sydöstra delarna av Turkiet, inklusive situationen för kurder. Situationen vad gäller mänskliga rättigheter och yttrandefrihet ger också anledning till fortsatt och ökad oro.

Herr ordförande! Efter mötet med Turkiet väntar vi oss att andra migrationsfrågor kommer att diskuteras under det extrainsatta informella mötet med Europeiska rådet. Migration står också på dagordningen för det ordinarie mötet med Europeiska rådet som äger rum den 17–18 mars. Här kommer alltså två på varandra följande möten.

Regeringens ståndpunkt i de här frågorna är väl kända för nämnden. Vi måste få gemensamma lösningar på plats, och vi måste genomföra de beslut som redan har fattats.

Som nämnden känner till krävde jag vid det förra mötet med Europeiska rådet att det skulle tas fram en konkret handlingsplan för hur vi ska uppnå det vi har föresatt oss till nästa möte, och sedan dess har det extrainsatta mötet tillkommit. Jag tror inte att vi kommer att få se någon komplett handlingsplan till detta möte. Måhända kan det bli delar eller inslag av handlingsplanen, men jag utgår från att vi får vänta till det ordinarie mötet.

Jag är övertygad om att vi vid det här mötet inte minst kommer att diskutera vad som just nu sker i Grekland. Å ena sidan är det avgörande att alla medlemsstater i Schengen säkrar sin gräns, utan undantag. Å andra sidan är det viktigt att de medlemsstater som inte klarar det får stöd. Sverige bidrar, till exempel genom Kustbevakningen och polisen, till stöd för gränsbevakningen i Grekland.

Det kommer också att bli viktigt att höra vad min grekiska kollega har att berätta om de utmaningar grekerna står inför eller är mitt uppe i. Vi står inför en humanitär katastrof. EU måste kunna bistå Grekland för

att hantera den enorma påfrestning som landet står inför. Förutom humanitära insatser handlar detta om att genom omfördelningsmekanismen se till att fördela asylsökande till länderna inom Europeiska unionen.

Därutöver behöver alla medlemsstater se över vilka möjligheter man har att lämna stöd till Grekland, och även Sverige behöver visa sitt stöd och kommer att bistå Grekland. Det innebär att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap kommer att erbjuda stöd, bland annat med prefabricerade hus och tält till stöd för Grekland i den här situationen.

Herr ordförande! Vi väntar oss alltså att migrationen står på dagordningen även för mötet om två veckor. Vi är dock alla medvetna och övertygade om att vi står inför en situation då EU har att hantera en av sina största utmaningar någonsin. Det har sagts förut, och det förtjänar att upprepas, att om vi inte klarar att hantera flyktingkrisen på ett gemensamt och bra sätt riskerar vi så mycket mer. Vi riskerar faktiskt hela EU-samarbetet.

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag vill tacka statsministern för redogörelsen inför det kommande toppmötet. Precis som statsministern sa saknar Europeiska unionen inte utmaningar. Det handlar om migrationsfrågan, om Storbritanniens eventuella lämnande, om Grekland och om EMU-ländernas närmare samarbete. Det är många utmaningar. Som statsministern säger är det otroligt viktigt att man nu går från ord till handling och det här mötet ska väl framför allt handla om att implementera det som vi redan har beslutat.

Handlingsplanen när det gäller Turkiet är viktig. Det är bra att man tar upp de humanitära frågorna när det gäller syriska flyktingar. Jag är glad över att statsministern också lyfter frågan om kurderna, som har en väldigt utsatt situation, liksom samarbetet mot människosmuggling som självklart måste intensifieras.

Migrationsfrågorna har vi talat om här i EU-nämnden många gånger, och vi kommer att tala om dem många gånger. Den viktigaste frågan är självklart att man implementerar det som vi har beslutat när det gäller just omfördelning, så att det är ett solidariskt flyktingmottagande. Precis lika viktigt som det är att alla kommuner i Sverige tar emot flyktingar är det viktigt att alla i EU gör det som är sagt.

Jag skulle bara vilja att statsministern utvecklade lite grann hur situationen ser ut. Är det fortfarande ett hårdnackat motstånd bland länder, framför allt i östra Europa?

Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Tack, statsministern! Detta är ytterligare ett viktigt möte bland många. Vi befarar, precis som Marie Granlund säger, att det kanske bara blir ord. Det är viktigt att man nu går från ord till handling, så att det sker saker. EU har fattat en rad beslut som skulle vara bra om de implementerades. Det skulle hjälpa situationen, det skulle hjälpa dem i nöd och det skulle hjälpa de länder som har burit en stor börda och tagit ett stort ansvar, liksom Sverige.

Det är några frågor som ställs på sin spets. En av dem är att man fullföljer avtalet om 3 miljarder euro. För Sveriges del skulle det innebära

700 miljoner kronor. Hur ser det ut nu – har detta utgått, har Sverige bidragit med dessa pengar nu eller när kommer Sverige att göra det?

Statsministern säger att detta är ett viktigt möte för att komma vidare när det gäller återtagande till Turkiet av medborgare från tredjeland. I det perspektivet vill jag höra om statsministern och regeringen är beredda att byta fot i diskussionen om säkra länder, där Sverige har intagit en position där man står ensam. Jag tror att Sverige och Cypern är ensamma om att ha intagit positionen att Turkiet inte ska ses som säkert land. Det blir lite inkonsekvent om man då säger att det är ett säkert land för återtagande av medborgare från tredjeland men inte från Turkiet. Är regeringen beredd att byta fot där?

Människosmugglingen är också oerhört viktig att komma till rätta med. Vi hör siffror om att ungefär 30 000 människor är misstänkta för detta brott enligt EU-organ. Vi moderater har nationellt föreslagit att man ska höja straffnivån. Är statsministern beredd att inom EU driva att man höjer minimistraffet för människosmuggling inom unionen och dessutom mer välkomnar den Natoinsats som nu sker för att bekämpa människosmugglingen?

Gränsbevakningen i Grekland är viktig. Jag undrar om statsministern är beredd att utöka det stöd som Sverige i dag bidrar med när det gäller Frontexinsatsen. Jag har fått uppgifter från Frontex att Sverige i den specifika insatsen, efter att Grekland begärde hjälp från Frontex, bidrar med fyra personer. Är Sverige beredd att utöka det stödet för att EU ska få kontroll över den yttre gränsen, vilket är oerhört viktigt för att man ska klara situationen?

Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Även om flödena från framför allt Syrienkonflikten till Europa nu minskar är det ju faktiskt vinter. Om vi inte fortsätter agera proaktivt kommer vi att få se nya, stora och ohanterliga flyktingströmmar till Europa och Sverige. Därför är jag också för att vi diskuterar med Turkiet om de här frågorna. Turkiet är ju faktiskt ett nyckelland här. Det är ju grannland till Syrien och gränsar också till Grekland och Europa. I så måtto är vi i Sverigedemokraterna överens med regeringen och övriga riksdagen.

I detta finns dock en parallell diskussion om att Turkiet ska bli medlem i Europeiska unionen. Det ifrågasätter jag. Turkiet är ett stort land med stora problem som har mycket låg bnp, vilket skulle kunna ha destabiliserande effekt vid ett eventuellt medlemskap. Jag förstår inte varför man måste blanda in Turkiets medlemskap i diskussionen om migrationsströmmarna. För mig är detta två olika frågor. Men av någon anledning hanterar man alltid alla kriser i EU genom att öka möjligheterna att få igenom den politik som man vill på andra områden, det vill säga att centralisera politiken i EU och att öka medlemskaran. Jag tycker att det är en konstig diskussion.

Jag tycker därför att regeringens hållning i diskussionerna definitivt måste vara att inte samtidigt värna om Turkiets EU-närmande utan att man ska separera de två frågorna. Jag tror i och för sig inte att regeringen kommer av att klara av att separera de två frågorna, därför att Turkiet har till viss del EU i en gisslansituation i det här läget i och med den geografiska placeringen. Men jag tycker ändå att det är viktigt att man från

EU:s sida markerar här och gör det samstämmigt, för det finns ett stort motstånd även i EU för ett turkiskt EU-närmande.

Jag är också nyfiken på svaret till Moderaterna om detta med säkra länder. Om vi inte betecknar Turkiet som ett säkert land, hur ska vi då kunna ställa krav på att Turkiet faktiskt tar ett större ansvar i det här? Är det då värt att lägga 3 miljarder euro, eller 600 miljoner kronor på två för Sveriges del, på Turkiet? Det kanske det är, men i så fall vill jag ha svar på den frågan.

Vi måste tillförsäkra att flödena från Turkiet minskar men utan att föra in det i en diskussion om Turkiets närmande till EU. Om regeringen inte är beredd att ställa sig bakom vår hållning i frågan är vi inte beredda att ställa oss bakom regeringens hållning i Turkietfrågan vid mötet. I så fall anmäler vi på förhand avvikande mening.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Nästa talare är jag i egenskap av Miljöpartiets representant i EU-nämnden.

Jag tror att det var Ulrika som sa att vi måste gå från ord till handling. Men handlingen måste också vara i överensstämmelse med orden.

Jag hittade i min bokhylla en bok som nog flera europeiska lärare skulle behöva läsa. Den finns dessutom på engelska. Den heter *Retoriken och verkligheten* och är skriven av Thomas Hammarberg, som var vår representant i Europadomstolen.

Redan 2011 skriver han så här: EU-länder har misslyckats med att samordna sina försök att hantera migrationsfrågor. En del länder har av geografiska skäl överväldigats av antalet migranter, samtidigt som andra länder i Europa har varit ovilliga att solidariskt dela på ansvaret. Att asylsystemet i Grekland har brakat samman är en följd av detta – något som inte hindrar andra europeiska länder från att skicka asylsökande till Aten.

Han visar på att även när flödena av människor som kom till Europa var mycket mindre än nu var man ändå inte villig att ta ett solidariskt ansvar. Och nu, när vi verkligen har behov av ett solidariskt ansvar och att försvara våra värderingar, är det viktigare än någonsin att man faktiskt går från ord till handling men att handlingen också sker enligt det vi i 50–60 år har sagt att den här unionen ska bygga på.

Det är helt uppenbart att vi måste ha en överenskommelse med Turkiet om hur vi ska hantera den här situationen. Men det är lika uppenbart att EU måste betona att Erdoğan inte har något frikort att behandla kurderna eller andra i sin befolkning som han vill bara för att han samarbetar med oss på ett annat område. Det är viktigt att han förstår att samarbetet inte under några omständigheter kan leda till avsteg från de principer som EU bygger på.

Jag delar helt statsministerns uppfattning att frågorna kommer tillbaka, för rådet för rättsliga och inrikesfrågor kommer ju inte heller att fatta de beslut som behövs inför det här mötet.

Statsministern nämnde också gemensamma och bra lösningar. Det är där nyckeln ligger. De ska vara gemensamma men också bra och i enlighet med våra värderingar och principer.

Sedan tycker jag att det är viktigt att vi nu ger Grekland stöd. De får ju ta en helt oproportionerlig andel av ansvaret för att människor söker

sig en bättre framtid någon annanstans eller faktiskt flyr för sina liv. Då är det viktigt att asylprocessen är rättssäker och fungerande.

Min fråga till statsrådet blir om det den här gången finns några särskilda skäl som talar för att andra länder faktiskt kommer att gå från ord till handling. Vad finns det för förutsättningar att få Erdoğan och Turkiet att ställa upp på en överenskommelse där alla människor som befinner sig i Turkiet ska vara tryggade?

Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för redovisningen.

Jag efterlyser en utsaga från statsministern, nämligen om skyddet för de människor som söker en tillflykt därför att de är under flykt. Jag efterlyser en utsaga på det här mötet från statsministern kring värnandet av den asylrätt som är ett av fundamenten, som jag ser det, i våra värderingar på den europeiska kontinenten.

Till detta vill jag för det första lägga en utsaga om det direktiv som finns på området, nämligen EU:s skyddsgrundsdirektiv, som jag tycker att vi har pratat alldeles för lite om i de här sammanhangen. Jag tycker att statsministern verkligen ska påminna sina kolleger om att vi har asylrätten, att vi har ett skyddsgrundsdirektiv och att det ska vi värna.

För det andra tror jag att vi är helt överens om att vi vill behålla och utveckla den fria rörligheten inom unionen. Det förutsätter att vi har en yttre gräns som vi kan skydda och kan hålla. Men jag skulle vilja ha reda på den svenska uppfattningen om att använda Nato för att upprätthålla den yttre gränsen inom Europeiska unionen. Jag har i alla fall i dag inte hört något ställningstagande från statsministern i den delen.

För det tredje vill jag påminna statsministern om att återkomma till oss därest det fattas några ställningstaganden, formella eller informella, om ytterligare pengar eller om att till exempel på begäran från Turkiet betrakta landet som ett säkert land. Jag är nämligen inte säker på att vi i dag är villiga att ge statsministern mandat att ge de löften som kan komma att bli aktuella under den lunch som jag förstår kommer att äga rum vid det här tillfället.

Avslutningsvis vill jag också påminna om, vilket jag hoppas att vi är överens om, att de här diskussionerna inte får bli något slags fribiljett för Turkiet att enklare få ett medlemskap i Europeiska unionen. De är jättevälkomna som medlemmar, men det är klart att då måste de uppfylla alla de krav som vi ställer för att få bli medlem i vår union.

Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V):

Tack, statsministern! Jag tycker att det är mycket olyckligt att Sverige och EU ska använda flyktingskålen för att Turkiet ska närma sig EU i det läge där våldet i landet eskalerar för varje dag som går.

Jag var själv under plenifria veckan i Turkiet, i Diyarbakir i den kurdiska delen, där det pågår ett krig. Jag befann mig i ett krig i miljonstaden Diyarbakir. 400 000 internflyktingar finns i Turkiet. De mänskliga rättigheterna och yttrandefriheten kränks. Turkiet kränker gång på gång Köpenhamnskriterierna. Turkiet har inte respekt för sina egna medborgare.

Jag undrar: Hur skulle vi kunna känna oss nöjda med att skicka tillbaka flyktingar till ett land som inte är deras?

Jag har bott i Turkiet som flykting. Flyktingar har inte rätt till arbete där. Turkiet kommer tyvärr inte att göra någonting med de 3 miljarderna euro för syriska flyktingar. Vi vet sedan länge att Turkiet använder pengarna till bomber mot sitt eget folk.

Kurdernas situation är ett av EU:s mörkaste samveten, delvis kanske också Sveriges, även om utrikesministerns ställningstagande har varit väldigt tydligt i debatten om Turkiet.

Vi måste jobba för lagliga vägar. Vi måste använda FN:s funktioner på ett bättre sätt för att helt enkelt värna om asylrätten. Det är väldigt viktigt. Vänsterpartiet kommer aldrig att gå med på att skicka tillbaka asylsökande till Turkiet, förutom de syrier som ni har sagt kommer att skickas tillbaka.

Jag vill anmäla avvikande mening av två skäl. Det första är att asylrätten kränks och begränsas, och det andra är MR-frågorna.

Jag hoppas att statsministern och Sverige på allvar diskuterar kurdernas situation, att man hittar en lösning och stoppar det krig som just nu pågår i Sur i Diyarbakir. Hundratusentals människor är på flykt. Flera hundra civila har dödats. Mer än 80 barn har dödats.

Det talar sitt tydliga språk för att vi just nu inte ska ha något med det landet att göra och särskilt att vi inte ska skicka tillbaka flyktingar dit. Vi måste helt enkelt se till att mänskliga rättigheter inte kränks och att yttrande- och tryckfriheten samt Köpenhamnskriterierna respekteras.

Anf. 9 TINA ACKETOFT (L):

Tack så mycket, statsministern, för redogörelsen!

Jag har sagt det här så ofta nu och vet inte längre var jag ska börja. Det känns som måndag hela veckan – det är samma agenda hela tiden. Vi hade kunnat kopiera och dela ut en agenda från förra året och möjligtvis ändrat datumet. Detta gör mig så oerhört frustrerad som EU-vän och som liberal.

Det är inte så att vi står inför en humanitär kris. Vi står upp över axlarna i en humanitär kris. Det räcker att slå på tv:n och se vad som händer nu vid Greklands gräns till Makedonien, där man med brutalt våld håller tillbaka människor som flyr för sitt liv. Vi är tillbaka i medeltiden igen. Det är fruktansvärda politiska konsekvenser som vi har att vänta.

Det är 500 000 människor vi pratar om, och om alla EU-28 skulle ta sitt ansvar hade detta inte varit något problem. Det hade kunnat bli en möjlighet både för dem som kommer och för oss som redan är här.

Det vi naturligtvis behöver är ett bindande avtal med alla EU-28, så att vi helt enkelt får ett gemensamt asytpaket. Det vi allihop.

Jag hoppas att statsministern är hoppfull när han åker ned, men jag är ganska skeptisk till att återrapporteringen blir så mycket muntrare än vad denna tillställning är.

Jag vet inte vem Tusk talade till häromdagen, om det var till den allmänna befolkningen på planeten. Men det andades knappast att vi alla ska ställa upp och hjälpas åt, utan det var snarare: Se till att stanna kvar där ni är, för det finns ingen hjälp att vänta från Europa! Det ska bli väldigt intressant att höra vad statsministern kommer tillbaka med.

Naturligtvis behöver Grekland ett akut stöd, och vi behöver se till att gränsbevakningen fungerar. Men med det sagt behöver vi också ha fler lagliga vägar in.

När det gäller Turkiet som ett säkert land sitter jag här och tittar på Amineh. Jag har hört talas om hennes resa dit nyligen. Jag skulle bli väldigt bekymrad om Sverige lättar på förlåten och nu anser att Turkiet är ett säkert land, det vill säga att man lämnar carte blanche till den regering som finns där, för man får naturligtvis inte blanda ihop de diskussionerna.

Jag välkomnar Turkiet till EU den dagen landet kan skriva under på alla de Köpenhamnskriterier som vi har satt upp, men i dag är det inte så.

Det blir inte många frågor, för vi har ju ställt dem alla redan. Men när det gäller flödet in i EU, som har ökat detta år, sa statsministern att Turkiet måste vidta fler åtgärder. Med det i bakhuvudet och med den långa sorgeberättelse som jag redan har föredragit undrar jag: Vad är det för åtgärder som statsministern kommer att rekommendera, och hur ska de kombineras med säkrare asylprocesser och bevarandet av de mänskliga rättigheterna? Jag antar att vad man menar är att man inte vill att flödet ska fortsätta på det sätt som det har varit hittills i år.

Min enda konkreta fråga är: Vad kommer statsministern att driva för åtgärder från Turkiets sida?

Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr ordförande! Jag tackar statsministern för föredragningen.

Det är ett viktigt möte som förestår. Jag anmäler inte avvikande mening nu, men jag kan ändå avisera det ifall det skulle bli skarpt läge, om alla stats- och regeringschefer ska göra ett ställningstagande.

Precis som statsministern säger är EU-sammanhållningen en oerhört viktig fråga. Men man måste också ställa sig frågan: Varför sker de här stora folkomflyttningarna?

Det som jag tycker saknas i debatten är frågorna om mänskliga rättigheter och demokrati, för det som är grunden till konflikter, dålig ekonomisk utveckling och så vidare är att vi inte får detta på plats i vår omvärld. Människor söker sig till Europa som har de värden som man efterfrågar, som man behöver och som har skapat ett välstånd.

Mänskliga rättigheter och demokrati måste diskuteras mycket mer med alla länder, inte minst med Turkiet. Konditionalitet måste finnas med i det som vi nu ska lämna över i resurser, som statsministern föredrog.

De svenska skattebetalarna ska bidra med 600 miljoner, och då vill jag veta på vilket sätt statsministern avser att se till att man kontrollerar att de här pengarna kommer på rätt ställe, alltså till de mest hjälpbehövande? Hur ska fördelningen av pengarna gå till, och hur ska det kontrolleras att pengarna går till rätt saker?

Turkiet har egentligen inte på långa vägar större kostnader för migrationen än vad Sverige har. De har sagt att de hittills har haft kostnader för 67 miljarder kronor. Den kostnaden har vi i princip på bara ett år. De erbjuder heller ingen typ av integration – inga jobb och ingen skola för barn och ungdomar. Vi ska nu köpa den möjligheten för migranterna där borta. Jag kan tycka att Turkiet självt borde ha ett intresse av att försöka hjälpa medborgare med integration precis som europeiska länder gör.

Mänskliga rättigheter är en viktig fråga som också bör tas upp i Turkiet. Jag delar synen som Amineh Kakabaveh har att vi inte kan ha en situation där Turkiet fortsätter med den våldsamma utveckling som vi nu

ser och som är på väg att bli näst intill ett fullskaligt krig i vissa delar av Turkiet. Där anser jag att det måste finnas konditionalitet i diskussionen.

Jag vill också säga att när det gäller lagliga vägar in, som vi tidigare har haft en avvikande mening om, handlar det om att kunna söka humanitära visum utanför Europa. Partigruppen EPP, som vi tillhör i Europa, har drivit på för det i en resolution på det möte som man hade i Madrid i höstas. Jag tror att vi måste slå undan fötterna för människosmugglarna genom att se till att man kan ta sig in i Europa på laglig väg och söka humanitärt visum redan utanför Europa.

Jag är glad att regeringen har sagt att man ändrar sig när det gäller Frontex och nu vill stärka Frontex. Statsministern sa inte så mycket om den nya Dublinförordningen som ska komma, men jag undrar om statsministern kan säga någonting om hur han ser på det systemet och om det kommer att komma upp.

Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Ordförande! Jag börjar med frågan från Marie Granlund. Vi delar uppfattning om vikten av att gå från ord till handling.

Finns det fortfarande motstånd från östeuropeiska länder? Svar ja. Dessvärre är det så. Men det finns också länder som ger uttryck för att de vill hjälpa till. De är inte så förtjusta i den ordning som har föreslagits med en obligatorisk omfördelning, men däremot vill de göra en insats. Alla de baltiska staterna har till Sverige framfört att de gärna skulle hjälpa Sverige och ta emot en del flyktingar. Det är inget stort antal människor vi pratar om, men det är ändå en vilja som de här länderna har gett uttryck för. Men det är helt klart att det finns ett motstånd från östeuropeiska länder. Det är tyvärr inget tvivel om det.

Ulrika Karlsson pratade om stödet till Turkiet, som ju flera har varit inne på. Det är 600 miljoner som Sverige ska stödja med under två år och 3 miljarder euro från EU som helhet. Jag har framfört tidigare att det inte är så att det här är pengar som betalas in till den turkiska statskassan och sedan får vi hoppas att det blir det bästa av det, utan det är pengar som ska gå till konkreta projekt. Det kan vara skolor som ska byggas eller ha med arbetsmarknad eller sjukvård att göra eller vara andra insatser. Då kan man få stöd för den typen av insatser, och det ska naturligtvis kontrolleras på vederbörligt sätt.

Inget land är intresserat av att bara betala en summa pengar och hoppas på det bästa, utan man måste visa vilka konkreta projekt man vill göra, och sedan ska detta naturligtvis följas upp.

När det gäller diskussionen om säkra länder är det just de skäl som Amineh Kakabaveh anger som har gjort att vi har haft den hållningen. Nu vill jag också understryka att den frågan inte är uppe till behandling under detta möte. Vi har inte fått några slutsatser som det ska beslutas om. Vi har inga sådana slutsatser, så att ange en avvikande mening i det här fallet är lite svårt. Det finns inget sådant som vi ska enas om. Jag vill bara ha det sagt.

Frågan om människosmugglarna och eventuell straffnivå får tas med justitieministern. Vi är tydliga med att vi måste bekämpa människosmugglarna hårt. De begår vidriga handlingar. Vad det sedan kan komma att innefatta får ansvariga statsråd och det rådet diskutera.

Kan Frontexinsatsen utökas? Sverige deltar nu i operation Poseidon i Grekland, dels med personal från polisen, dels med en så kallad ribbåt från Kustbevakningen. Grekland och Frontex håller nu på att utvärdera vilken utrustning som kommer att krävas under 2016. Sverige har redan erbjudit mer; vi är beredda att utöka insatsen. Det kan handla om flygplan från Kustbevakningen, och det kan också vara helikopter från polisen. Sverige har alltså uttryckt att vi är beredda att göra mer, men utvärderingen pågår, så vi vet ännu inte vilket behov man kan komma att ha under 2016.

Johnny Skalin från Sverigedemokraterna hade också en avvikande mening, och det är samma sak där att jag inte vet om vad den handlar, för vi har ingen slutsats att ta ställning till. Men när det gäller Turkiet och EU-medlemskapet önskar vi, och det är en sedan länge etablerad svensk hållning, att också Turkiet ska bli medlem av Europeiska unionen, naturligtvis under samma förutsättningar som alla andra länder. Det är klart att man måste uppfylla de villkor som gäller. Turkiet har inte något slags fribiljett, utan det finns en ordnad process för det här.

Det är samma sak med visaliberalisering. Det får man inte bara, utan man måste uppfylla ett antal kriterier. Båda processerna har jag ändå betraktat som ett slags ledstång och garanti för att man måste uppfylla vissa saker innan man kan komma i fråga för medlemskap eller visumliberalisering.

Carl Schlyter frågade om andra länder också går från ord till handling. Vi håller på att jobba med att alla länder måste inse detta. Vi gör allt som står i vår makt, både bilateralt och naturligtvis när vi träffas, för att inskräpa allvaret i detta. Hittills är nästan det enda argument som jag tycker mig se bita att om vi inte klarar detta är det så mycket mer som står på spel. De länder som säger att de inte vill ta ansvar och att någon annan får göra det får ju också inse att om det här faller försvinner de fördelar som de har i och med EU-medlemskapet. Så illa kan det faktiskt gå. Ingen vill dit, men man måste inse att är man med i den här organisationen är man det i solsken och i regn. Det måste vi vara mycket tydliga med.

När det gäller Turkiets insatser och om de kan komma att leda någon vart finns det ett ömsesidigt intresse av att detta ska fungera. Det är inte så att Turkiet sitter på alla fördelar, utan Turkiet har naturligtvis också ett intresse av att EU fungerar. Man måste betrakta i vilket skick den här regionen är i nu. Den är i väldigt dåligt skick. Det vet alla, och det vet Turkiet också. Det innebär att Turkiet har nytta av ett EU som fungerar. Annars har man en stor spelare till på den andra sidan som inte fungerar, och det är klart att det inte är någon framgång. Jag bedömer att de också har nytta av detta, men de behöver naturligtvis göra mer.

Eskil Erlandsson frågade om asylrätten. Jag har sagt det flera gånger, så det är inget nytt. Vi gör det. Vi måste stå upp för asylrätten, och det är därför vi måste ha ett gemensamt solidariskt ansvar. Det är alltså samma som förut.

När det gäller Nato och övervakning har det tillkommit efter diskussion mellan de här två Natoländerna. Nato ska inte aktivt skydda någon gräns, utan Nato ska bistå med övervakning. Jag ringde till Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg för att höra mig för när jag hörde om den här insatsen. Vad är det för någonting som Nato ska göra? Han gav väl-

dig tydligt besked om att det är en övervakningsinsats som ska göras. Det tror jag nog att vi kan ha nytta av, för det är kanske inte så lätt att övervaka hela detta område.

Det kommer inga ställningstaganden överlag på de här mötena, så det finns inga sådana att göra. När det gäller en fribiljett för Turkiet finns ingen sådan. De ska naturligtvis hålla sig till samma processer och samma ordning som alla andra som diskuterar visumliberalisering eller EU-medlemskap.

Amineh Kakabavehs fråga har jag svarat på. Det är av de skäl som du anger som vi anser att Turkiet inte är ett säkert land. Det är så besvärligt för många. Sverige uppmanar också tillsammans med andra till att det måste bli en politisk dialog och lösning på detta. Det måste bli ett stopp på våldet och förtrycket. Allt våld över huvud taget måste upphöra. Vi får alltså se till att stödja den politiska processen på olika sätt.

Vi känner samma frustration, Tina Acketoft. Det är inte så uppmuntande att åka på flera möten och säga samma saker. Jag delar din uppfattning. Det är helt rätt uttryckt att vi är mitt uppe i en humanitär katastrof. Vi behöver de här bindande avtalen.

Det som jag kan se framför mig är att det till den 17–18 mars kan komma fler förslag från kommissionen som ska leda i den riktningen. Men jag måste vara ärlig och säga att det finns länder, som jag gav uttryck för tidigare till Marie Granlund, som tycker att någon annan får ta hand om det här. Så länge den uppfattningen finns kommer dessvärre en sådan här katastrof att leva kvar.

När det gäller gränser och fler lagliga vägar är det dit vi skulle vilja komma. Vad skulle vi vilja uppnå? Vi tar bara upp det här området nu, men det finns ju fler oroshärdar i världen, till exempel flera i Afrika. Det bästa vore naturligtvis om vi kunde ha den ordningen att vi har ett fungerande stöd till Turkiet och för den delen också till Libanon och Jordanien – och ett ännu större humanitärt bistånd inne i Syrien, vilket Sverige ju har en ny femårsplan för på 1,7 miljarder, tror jag – och är beredda att hjälpa flyktingarna att komma till EU under ordnade former, framför allt i samarbete med UNHCR. Det kan vara andra organisationer också, men UNHCR har ju en bred och lång erfarenhet och stor kunskap när det gäller detta. Då skulle vi få ett helt annat flyktingmottagande, och då skulle människor inte behöva fly. Men det förutsätter att vi är överens om att det här är ett gemensamt åtagande som vi gör mellan medlemsländerna.

Det är helt klart att om vi hjälps åt i Europa ordnar vi det här. Det är den bilden man måste ha framför sig och försöka jobba för att komma till. Kan fler länder också se den möjligheten hoppas jag att det ska underlätta. Med det är tufft. Det bara är så.

Vad gäller Turkiet och eventuellt fler åtgärder vill vi att det här med flyktingarna ska fungera så att det finns möjlighet till arbete, vilket ju har förbättrats, skolor för barnen och sjukvård. Om det fungerar bättre där finns mindre drivkrafter för flyktingarna att företa den här mycket farliga resan. Men det vore också bra i kampen mot människosmugglarna.

Jag såg ett BBC-reportage för kanske en månad sedan. Där visade en undercoverjournalist väldigt öppet hur flyktingar sökte sig till en strand där det fanns människosmugglare. Då såg man en turkisk polisbil komma åkande och hur poliserna tittade på detta och sedan vände om utan att

göra någonting. Det är inte acceptabelt i ett läge när vi faktiskt har ett avtal om att vi ska hjälpas åt. Det finns alltså mer att göra åt människosmugglarna och när det gäller att hålla koll på gränsen.

Jag delar Désirée Pethrus uppfattning, och det här är ju den större frågan: Varför måste människor över huvud taget fly på detta eländiga sätt? Det har med mänskliga rättigheter och demokrati att göra. Därför är EU:s dialog med de afrikanska länderna, som vi exempelvis hade i Vall-etta i fjol, mycket viktig. Vad kan vi då göra mer, i stöd för mänskliga rättigheter och humanitärt, för att människor inte ska behöva göra de här farliga resorna?

Jag har samma svar som tidigare när det gäller pengarna till Turkiet. Det här är inte utom kontroll. Pengarna ska användas på ett bra sätt till arbetsmarknad, skolor, sjukvård och så vidare. Jag menar nog att båda parter har intresse av att detta fungerar. Sedan är det inte minst viktigt att flyktingarna inte ska behöva göra dessa fruktansvärda resor och utsätta sig själva och sina barn för detta. Det ligger i allas intresse att få det här att fungera.

Lagliga vägar in har jag pratat om, och jag hoppas att svaret är till fyllest också för Désirée Pethrus. Jag tycker att det är att ha fler av de möjligheterna som vi ska sikta på.

När det gäller Dublinförordningen kommer Morgan Johansson hit i dag, om jag är rätt underrettad, så jag föreslår att den frågan tas med honom.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket, statsministern! Jag undrar om det finns något parti som vill återkomma i någon fråga.

Anf. 13 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag vill återkomma, och vi kommer tyvärr att återkomma till de här frågorna igen. Vi har ett nytt toppmöte om lite drygt en och en halv vecka, tror jag. Då kommer det att vara migrationsfrågorna igen, och då kommer vi att återkomma till omfördelningen, som helt enkelt har brakat samman. Det är helt oacceptabelt att EU:s medlemsstater inte bidrar på ett bättre sätt än att 500 människor av de 160 000 i nöd har omfördelats över unionen. Det är ett underbetyg som heter duga. Men det får vi återkomma till.

Nu är frågan om relationen med Turkiet uppe. Då är flyktingsmugglingen en viktig fråga. Statsministern nämnde själv att han hade sett ett BBC-program. Det var säkert relaterat till flyktingsmugglingsfrågan. Jag undrar om statsministern kan tänka sig att vara lite mer proaktiv än att hänvisa till andra ministrar. Kan statsministern, som ändå är statsminister, driva att Sverige driver att andra medlemsstater inom unionen också lagstiftar om minimistraff för människosmuggling och att man har det på agendan?

Den andra frågan är den om säkra länder. Jag förstår inte hur regeringen kan hävda att Turkiet är ett säkert land för människor från Eritrea, Afghanistan och Syrien. De ska skickas tillbaka till Turkiet, för det ska ses som ett säkert land för dem, men inte för turkar. Jag förstår inte varför man står på två olika ben, helt enkelt, och går framåt med återtagandeavtal av tredjelandsmedborgare men inte för turkiska medborgare. Jag

uppmanar verkligen statsministern att byta fot. Det vore bra för förhandlingarna om återtagandavtal.

Jag undrar om statsministern är beredd att byta fot så att man blir enhetlig i frågan och om statsministern är beredd att driva frågan om ministraff inom unionen för människosmuggling.

Anf. 14 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tänkte på det som Ulrika Karlsson lyfte fram. Jag har varit i Turkiet många gånger. Att den turkiska polisen och militären tillåter människor i tusental att åka har jag varit på plats och bevittnat med egna ögon i staden Izmir i augusti september. De tillåter i princip alla att åka därifrån.

I förra veckan kom statistik som visar att 150 000 syriska barn föddes bara under 2015, och 400 000 syriska barn har inte tillgång till skolgång i Turkiet. De sa såklart till mig: Amineh! I ditt land är ni de rikaste. Ni har fått 100 000 människor, och ni är väldigt bekymrade. Vi har flera miljoner, och det föds och kommer hela tiden nya människor.

Turkiet resonerar också så. Det är en fråga för FN och för alla länder om de skulle kunna ta emot flyktingar. Det borde finnas lagliga vägar, för då skulle inte folk riskera detta. Men om man tänker på att Turkiet kommer att stoppa smugglarna kommer det tyvärr inte att gå till så. Systemet funkar inte där.

När det gäller att arbeta i Turkiet vet jag faktiskt inte om lagen i Turkiet tillåter det. När jag var där som flykting tillät inte lagen att man som asylsökande i landet fick ett arbete. Det är väldigt bekymmersamt. Många flyktingar är fast i sina flyktingläger. Man måste till exempel ha ett id-kort eller något annat som bevis bara för att kunna komma till Ankara för att besöka FN.

Det finns olika hinder, menar jag. Det är bra att vara medveten om det. Jag hoppas, som också Ulrika Karlsson sa, att statsministern och Sverige driver frågan om att Turkiet inte är ett säkert land ens för sina egna medborgare. Hur ska vi då kunna skicka tillbaka andra dit som söker asyl i Sverige och Europa?

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag kan följa upp med frågan om Nato. Det var kontroversiellt förut när EU skulle gå in i tredjelands territorium. Statsministern kanske kan bekräfta att de Natoinsatser som nu sker är helt i linje med folkrätten och görs i samarbete med de länder vars territorialvatten man verkar i. Grekland och Turkiet är ju dessutom båda medlemmar i Nato. Kan statsministern bekräfta att Stoltenberg sa så?

Anf. 16 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag skulle vilja komma in igen när det gäller Turkiet. Vad jag förstår har Turkiet egentligen tagit emot färre vad gäller antal jämfört med Sverige i förhållande till folkmängden. Turkiet har dessutom som sagt inte hela den integrationsprocess som vi har, och man tar inte de kostnaderna. FN tar en stor del av kostnaderna.

Vi måste alltså titta på Turkiets kostnader. Trots att de är 80 miljoner människor, och vi är 10 miljoner i Sverige, har de under hela krisen haft mindre kostnader än vad Sverige har haft på ett år. Turkiet talar om anta-

let, men vad gör de med det antal som finns inne i Turkiet? Flyktingarna har inga rättigheter.

Det är detta jag känner är lite konstigt. Ska EU nu köpa att människor får dessa rättigheter genom att skicka medel till Turkiet? Det kanske är något vi får stå ut med, men jag tycker egentligen att det är en konstig syn som Turkiet har på flyktingar och på möjligheten att söka asyl.

Det är lite likadant med Grekland, som har fått stora resurser. Mellan 2007 och 2013 har Grekland fått 430 miljoner euro för mottagandesystemet. De har ju inte ens klarat av att göra dessa hotspots, så man funderar lite grann på vart pengarna går.

Det är också någonting man får tänka på. Vi ska ha konditionalitet gentemot Grekland. Vi kan inte bara skicka pengar till Grekland utan att ha tydliga krav på vad det är pengarna ska gå till. Här är det väldigt mycket pengar, och EU är hela tiden väldigt snabba med att tala om alla resurser som ska skickas hit och dit. Men vi måste också se resultat.

Vad är det för långsiktig inriktning man har? Grekland har ju väldigt få asylsökande om man jämför med vad Sverige har i förhållande till befolkningen. Konditionalitet skulle jag verkligen vilja framhålla när det gäller både Turkiet och Grekland när de ska få stöd från EU.

Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

När det gäller flyktingsmugglarna håller vi på att utarbeta en gemensam handlingsplan i EU just för att bekämpa människosmugglare och denna typ av aktiviteter. Den finns alltså på agendan.

Jag är inte beredd att här och nu säga att den måste innehålla det ena eller det andra, utan man håller på att utarbeta planen tillsammans, och då tycker jag att man ska få göra det. Det råder dock ingen tvekan bland medlemsländerna när det gäller att detta är en företeelse som måste bekämpas.

Det är samma sak när det gäller Turkiet. Jag tänker inte sitta här i EU-nämnden och säga att vi byter uppfattning i frågan. Vi har denna uppfattning, och det är den som gäller.

Det Turkiet gör nu, Amineh Kakabaveh, är att de i alla fall håller på att förändra sina regler för flyktingarna och deras möjligheter att vara en del av arbetsmarknaden. Det kan vi ändå se som en positiv del i utveckling. I och med det är det inte sagt att allting är bra, men vi ser att det går i rätt riktning i alla fall i den delen.

Svaret till Carl Schlyter är att jag personligen inte kan garantera allt som Nato gör. Men det jag har försäkrat mig om är att det är detta meddelande som jag får av Natos generalsekreterare: Det är det här som är uppdraget. Nato måste följa folkrätten. En uppgift man måste ha är exempelvis om det ligger människor i vattnet; då måste man naturligtvis rädda dem.

Jag kan inte personligen gå i god för detta, men jag har velat försäkra mig så långt som det är möjligt att detta är i enlighet med folkrätten och enligt de regler som gäller.

Désirée Pethrus frågade om Turkiet och kostnaden. Visst – det kan man alltid diskutera. Men jag menar att det är viktigt att vi får till detta samarbete. Jag tror att det är bra för flyktingarna, det är bra för EU och det är bra för alla inblandade parter. Det är inte så att Turkiet får pengar

bara så där, utan det ska vara mot konkreta projekt som faktiskt gör nytta för de här människorna.

Det är samma sak med Grekland. Vi måste få ordning på det här. Det kommer att komma människor till Grekland, och landet måste få hjälp med att klara mottagningen och registreringen så att omfördelningen kan fungera. Om det inte fungerar i Grekland blir allt annat också kaos. Jag tycker att vi har anledning att bistå Grekland i en ganska tuff situation.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Som statsministern påpekade fattar vi inte beslut den här gången. Men vi kan ha ett inriktningsbeslut om vad regeringen uttryckte som sin åsikt på detta möte. Jag har noterat en avvikande mening om detta från Sverigedemokraterna. Jag har också noterat en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Désirée Pethrus! Var du nöjd med statsministerns svar vad gällde regeringens position om hur vi ska arbeta för lagliga vägar, eller kvarstår du vid en avvikande mening?

Anf. 19 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Den har jag sedan tidigare. Jag tycker inte att detta drivs. Det finns oftast inte med i handlingarna och så vidare. Jag har inte sett något. Man talar om lagliga vägar, men det är väldigt luddigt, och det sägs ingenting om humanitära visum. Jag står kvar vid den avvikande meningen.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar det som att du står kvar vid den. Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med de här nämnda avvikande meningarna.

Jag önskar statsministern lycka till på mötet och med de svåra förhandlingarna.

2015/16:30

4 mars

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 12 februari 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 8 mars 2016

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar finansminister Magdalena Andersson med medarbetare välkomna hit.

Det finns en återrapport från mötet den 12 februari. Vill finansministern tillägga någonting utöver det skriftliga?

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 3, Obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning.

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det har även kommit en skriftlig promemoria inför detta samråd. Avsikten är att rådet ska komma fram till en allmän inriktning om ändring i det direktiv som finns om administrativt samarbete. Det gäller land-för-land-rapportering. Detta förslag kallas Dac 4.

Regeringen har verkat för att detta direktiv ska utformas i enlighet med OECD-reglerna och deras regler om land-för-land-rapportering.

I det kompromissförslag som nu föreligger har det skett en del förändringar i förhållande till kommissionens förslag, och det ligger betydligt närmare OECD:s regler än det ursprungliga förslaget. Det tycker vi från regeringens sida är bra.

Det är i huvudsak på tre punkter som det har skett en del förändringar i förhållande till OECD:s regler.

Den första gäller att det ska vara obligatoriskt med någon form av påföljd eller sanktion om man inte lämnar in dessa land-för-land-rapporter. Någon sådan skrivning finns inte enligt OECD:s regler.

Den andra gäller ett förtydligande i fråga om hur man formulerar kravet på dotterbolag och hur de ska rapportera, om moderbolaget inte rapporterar.

Den tredje gäller att företag definieras.

Jämfört med det förslag som kommissionen lade fram är det en del förändringar. Dessa förändringar gör att man har hamnat närmare OECD-reglerna.

Det är fem förändringar som har gjorts.

Den första är att det tas in en bestämmelse om att dessa land-för-land-rapporter från företagen ska få användas bara för en övergripande riskanalys. Det är samma sak som gäller dessa riskanalyser, det vill säga att

det är high level risk assessment som man ska använda, som gäller inom OECD – Action 13.

Den andra gäller tidpunkten för direktivets genomförande, som har skjutits fram till tolv månader efter att direktivet träder i kraft. Enligt det ursprungliga förslaget var det den 1 januari 2017.

Den tredje är att tidpunkten för informationsutbyte från det första året skjuts upp till 18 månader efter beskattningens utgång, i stället för 15 månader.

Den fjärde handlar om att om ett moderföretag inte rapporterar ska ett dotterföretag i EU göra det i stället. Men om dotterföretaget inte har fått tillräcklig information från moderföretaget ska man rapportera den information som man har. Sedan ska skattemyndigheter meddela övriga medlemsstater och kommissionen att moderföretaget inte samarbetar.

Den femte gäller att en medlemsstat kan vägra lämna uppgifter om det skulle leda till att man röjer en affärshemlighet, företagshemlighet, yrkeshemlighet eller ett i näringsverksamhet använt förfaringssätt. Man kan också vägra lämna uppgifter om det skulle strida mot allmän ordning.

Sammantaget gör dessa förändringar att regeringen anser att man kan ställa sig bakom kompromissförslaget. Utgångspunkten är att det är viktigt att motverka skatteundandragande och skatteflykt. Det är en hög politisk prioritering.

Gemensamma bestämmelser kring land-för-land-rapporteringen och ett automatiskt utbyte gör att möjligheterna att motverka detta ökar. Det gör det också enklare för företag om man har gemensamma regler i hela EU. Det förbättrar konkurrensen för de företag som gör rätt för sig och betalar skatt som man ska.

Vi tycker att det är bra att Dac 4 ligger i linje med det som man har kommit överens om inom OECD.

Subsidiaritetsprövningen i denna fråga är inte klar. Regeringen anser att det är viktigt att man följer de regler som gäller i fråga om inflytande från de nationella parlamenten, till exempel subsidiaritetsprövningen.

Rent formellt är en överenskommelse om en allmän inriktning inte någonting som hindrar en fortsatt process för subsidiaritetsprövningen.

Här är det viktigt att understryka att vi från regeringens sida har påpekat det faktum att vi anser att hanteringen av detta förslag har skett mycket snabbt. Det sa jag senast när jag var på Ekofin.

Anf. 25 HELENA BOUVENG (M):

Alliansen i skatteutskottet beslöt att inte delta i överläggningen i går. Det är lite sorgligt i och för sig.

Men med det underlag som vi har fått i dag inför EU-nämndens sammanträde känner vi oss betydligt mer trygga. Jag tror att vi i mångt och mycket är överens, till exempel när det gäller hastigheten i beslutstagandet och att vi hellre hade sett att detta först hade subsidiaritetsprövats. Men nu kan vi se att detta till stor del är i linje med OECD:s BEPS.

Nu när det är mycket tydligt att detta ska användas enbart för övergripande analyser borde det också framgå i förslaget till svensk ståndpunkt.

Man skulle väl kunna vara överens om att formuleringen på rad 4 i förslaget till svensk ståndpunkt ska vara ”att utföra övergripande riskana-

lyser” i stället för enbart ”att utföra riskvärdering”, så att vi är mycket tydliga med denna ståndpunkt.

Anf. 26 ESKIL ERLANDSSON (C):

Jag tackar finansministern för föredragningen. Jag instämmer i mångt och mycket med det som Helena Bouveng framförde här. Men jag undrar om finansministern inte för ordförandeskapet kan påpeka det som hon sa mot slutet, nämligen att det egentligen inte får gå till så här. Det är ordförandeskapets skyldighet att se till att parlamenten kan pröva saker och ting innan det tas i varje fall formella beslut. Nu görs det inte i detta sammanhang. Men det är en allmän inriktning som, i alla fall i min värld, är att betrakta som ett de facto-beslut.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Det är inte ofta som ett ordförandeskap får kritik för att man är för effektiv med att hitta lösningar.

Anf. 28 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Dessa frågor har blivit allt viktigare i det globala samtalet inför Agenda 2030. Därför är det mycket viktigt att FN:s mål och strategi för framtida utvecklingsmål uppnås.

I detta sammanhang hade vi en synpunkt i skatteutskottet. Därför vill jag framföra att det handlar mycket om tillgänglighet. Information ska inte finnas bara för skattemyndigheter, utan även antikorrupsionsgrupper, det civila samhället och medier skulle kunna ta del av information om den inte är hemligstämplad. Därför vill vi betona att det är viktigt med tillgänglighet för allmänheten när det gäller dessa frågor.

Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag tycker att Helena Bouvengs förslag till förändring av ståndpunkten förbättrar den. Det tar vi gärna med oss. Det är bra när samarbete leder till en förbättring och ett steg framåt.

Vi har påpekat både för ordförandeskapet och för kommissionen att vi tycker att denna process är väl snabb. Det kan vi självklart göra från regeringen även vid ytterligare tillfällen. Det gör vi gärna.

Frågan om en öppen land-för-land-rapportering har vi diskuterat tidigare i EU-nämnden. Vänsterpartiets ståndpunkt är tydlig där. Men regeringens mening är att det är mer lämpligt att inte ha en öppen land-för-land-rapportering, eftersom informationen ofta inte nödvändigtvis ger en samlad och korrekt bild av hur enskilda företag bedriver sin verksamhet och hur de betalar sin skatt. Vi tror att det är bättre att inte ha den öppen.

Problemet med skatteflykt och skatteundandragande gäller inte minst från utvecklingsländer, där problemet ofta är att de inte har tillräckligt hög kompetens och förmåga i skatteförvaltningen. Där är det viktigt att bedriva ett administrativt bistånd med utvecklingsländer. Det gör vi från svensk sida på ett mycket aktivt sätt via Skatteverket.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Utvecklingsministern har varit här och beskrivit detta arbete på ett bra sätt för oss tidigare.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Vänsterpartiet.

Jag kan säga att det muntligt sagda här gäller likväl som det skriftligt sagda. Det är tydligt att det är så, med den förändring som Helena Bouveng föreslog.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga under lagstiftningsärenden som finansministern vill ta upp? Jag finner att så inte är fallet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Lägesrapport om bankunionen.

Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det handlar om den numera sedvanliga korta informationen om medlemsstaternas genomförande av krishanteringsdirektiv och insättningsgarantidirektiv. Krishanteringsdirektivet har genomförts i Sverige. När det gäller insättningsgarantidirektivet fick regeringen den 12 februari ett lagrådsyttrande. Målet är att det ska kunna vara genomfört till sommaren 2016.

Därutöver kommer ordförandeskapet att informera om de nyligen påbörjade förhandlingarna om en gemensam insättningsgaranti i bankunionen och införande av riskminskande åtgärder i banksektorn. Sedan i januari finns en tillfällig rådsarbetsgrupp som jobbar med dessa frågor.

Hittills har det bara hållits inledande diskussioner, både vad gäller förordningsförslag och kommissionens meddelande om riskminskande åtgärder. Det är fortfarande något oklart hur ordförandeskapet tänker driva dessa förhandlingar framåt och vilken tidsplan man har.

Vi tror inte att det kommer att vara någon diskussion om detta på Ekofin, utan vi tror att ordförandeskapet kommer att rapportera om arbetet i gruppen.

Anf. 32 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen.

Dagordningspunkt 7 är redan avslutad. Den har blivit en A-punkt, och ett skriftligt samråd har skett om den.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Rapport om finanspolitisk hållbarhet.

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer rådet att anta slutsatser om kommissionens hållbarhetsrapport. Det är en rapport som tas fram av kommissionen och innehåller en bedömning av finanspolitikens hållbarhet i EU:s medlemsstater i kort, medellångt och långt tidsperspektiv.

Huvudbudskapet i rapporten är att finanspolitiken är mer hållbar i dag än förra gången en sådan rapport presenterades 2012. Trots det finns betydande finanspolitiska risker framför allt i ett medelfristigt perspektiv. Det beror på att det fortsätter att vara höga offentliga skuldnivåer i många länder och att det på längre sikt finns finanspolitiska risker till följd av att de åldersberoende kostnaderna kommer att stiga när en ökad andel av befolkningen blir äldre.

I mer än hälften av medlemsstaterna som analyseras anser man att det fortfarande finns en hög eller medelhög risk för ohållbar utveckling på

medellång sikt. På lång sikt bedöms 14 länder ha medelhög risk och en, nämligen Slovenien, ha hög hållbarhetsrisk.

Sverige ligger relativt bra till jämfört med andra medlemsstater. Våra offentliga utgifter bedöms öka mindre än EU-genomsnittet. På lång sikt bedöms dock Sverige ha en medelhög risk. Vi hamnar precis på sidan av den tröskeln. Vår utmaning är framför allt utgifterna för äldreomsorgen, medan de övriga åldersrelaterade utgifterna i Sverige ser bättre ut än i många andra länder eftersom vår demografi är något mer förmånlig, inte minst tack vare invandring.

Beräkningarna i rapporten används som underlag på flera områden, bland annat i arbetet med den europeiska terminen och bedömningar av finanspolitisk hållbarhet inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

Regeringen välkomnar hållbarhetsrapporten och kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

Anf. 34 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! I likhet med vad Sverigedemokraterna anmälde om åldranderapporten anmäler jag avvikande mening även här. Vi välkomnar inte rapporten. Vi tycker att det här är frågor som EU egentligen inte ska ägna sig åt. Sverige kan själv nationellt komma fram till vad som är bra eller inte bra för landet. Det här gränsar till att EU vill skapa ett indirekt inflytande till nationell politik. Det vänder vi oss emot.

Av den anledningen invänder vi kanske inte mot delar av rapportens konstateranden i sig men i sak mot att man använder sig av den typen av rapporteringar och rekommendationer om hur länder ska lägga upp sin egen interna nationella politik. Vi anmäler avvikande mening.

Anf. 35 AMINEH KAKABAVEH (V):

Vänsterpartiet vill lyfta upp en fråga om hållbarhetsrapporten som ett medskick. Vi tycker att regeringen bör lyfta upp vikten av att stater på allvar måste ta sig an den växande fattigdomen och den ekonomiska ojämlikheten.

Finansministern själv lyfter upp migrationsfrågorna. Fattiga människor blir fattigare i många delar av Europa. Det gäller inte minst kvinnors löner och pensioner. Det kommer att påverka hållbarheten och ojämlikheten i framtiden.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Jag hade egentligen inte tänkt att säga någonting, men när Sverigedemokraterna talade tänkte jag nästan tvärtom. Nu är rapporten redan på 300 sidor, men jag skulle vilja utvidga den med lite mer text och resonemang om hur finansiell hållbarhet är kopplad till ekologisk hållbarhet och hur pensioner är beroende av investeringar på börsen.

I finanssektorn räknar man med fullvärdesvärdering av alla lager i oljebolagen medan klimatpolitiken förutsätter att bara en tredjedel av vad som har hittats kan pumpas upp. Den diskrepansen kan analyseras i hållbarhetsperspektiv.

Jag tycker tvärtom än Sverigedemokraterna. Jag hade gärna sett att rapporten hade blivit några sidor till där man hade utvecklat kopplingen mellan hållbarhet i miljö och hållbarhet i finans tydligare.

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det här är inte de enda hållbarhetsberäkningarna som görs. Det görs också hållbarhetsberäkningar i Sverige, bland annat av Konjunkturinstitutet. Det är viktigt att det finns en bredd i hållbarhetsberäkningarna. Det handlar också om vad som läggs in i begreppet hållbarhet. Kommissionen tittar på den finanspolitiska hållbarheten, men det är naturligtvis viktigt att ha med sig aspekter om miljömässig hållbarhet och hur fossila tillgångar värderas långsiktigt. Det behövs naturligtvis också en hållbarhet i form av social sammanhållning i samhället. Vi vet att samhällen som håller ihop också är samhällen som lyckas prestera bättre. Bättre tillväxt, högre sysselsättning och en bättre välfärd i form av den nordiska välfärdsmodellen är ett tydligt exempel.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Det blir dessutom lägre utsläpp per intjänad krona.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Uppföljning av G20-mötet.

Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här kommer kommissionen och ordförandeskapet att informera om G20-mötet som var mellan finansministrar och centralbankschefer den 26–27 februari i Shanghai.

Från kommunikén från mötet vet vi att mycket handlade om den globala ekonomiska utvecklingen som inte går riktigt lika starkt som förväntat. Som ni alla har sett i medierna varnades också för eventuella negativa effekter av ett brittiskt utträde ur EU på hela den globala tillväxten.

Vi förväntar oss endast en kort återrapport och inte någon diskussion på den punkten.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Anf. 41 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det gällde just den punkt finansministern nämnde om effekterna för tillväxten om Storbritannien lämnar EU. Kan vi få en lite mer utförlig rapport från diskussionen på mötet? Det är en oerhört intressant diskussion som vi gärna tar del av i efterhand. Jag förstår att finansministern inte kan säga så mycket nu.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

För protokollet: Finansministern nickar.

Vill finansministern yttra sig?

Anf. 43 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ja! Menar Ulrika Karlsson just den rapport som ska komma nu? Absolut!

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10 – en favorit i repris: Den europeiska planeringsterminen 2016.

Anf. 45 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Precis! Här ska man diskutera genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna för 2015 baserat på de landrapporter som publicerades den 26 februari.

Det nederländska ordförandeskapet har signalerat att diskussionerna ska fokusera på frågor relaterade till investeringsklimatet. Det tycker vi är en bra idé eftersom vi från svensk sida flera gånger har påpekat att i Junckers investeringsplan är det tredje benet, att generellt sett ha ett gott investeringsklimat i Europa så att företag väljer att investera i Europa. Det är kanske den viktigaste pelaren i Junckers investeringsplan. Därför är det bra att ordförandeskapet fokuserar på det.

Som ni känner till innehåller landrapporterna djupanalyser för de 18 länder som granskas inom ramen för makroekonomiska obalansförfarandet. Däremot har kommissionen i år, till skillnad från tidigare, skjutit upp att dra slutsatser om huruvida obalanser föreligger eller inte och i så fall hur allvarliga de är. Vi tror att slutsatserna kommer att presenteras i närtid någon gång i början av mars, men det hade naturligtvis varit bra om de hade funnits redan i landrapporterna.

Vad gäller Sverige välkomnar regeringen granskningen och kommer naturligtvis att analysera den noga. Jag konstaterar att regeringen i stort delar kommissionens bild av vad som utgör viktiga utmaningar i Sverige, bland annat vad gäller bostadsmarknaden, hushållens skuldsättning och situationen för unga och utrikes födda på arbetsmarknaden. Samtidigt är det viktigt att understryka att det är upp till Sveriges regering och riksdag att avgöra vilka åtgärder som sedan vidtas på områdena i Sverige.

Anf. 46 TINA ACKETOFT (L):

Jag har inget att invända mot den svenska ståndpunkten, men det är lite intressant att vissa delar av landrapporten följs upp men däremot inte direkt tittar på uttalandet utan säger att regeringens förändringar av skatterna anses ha en begränsad påverkan på statens inkomster och är dålig för tillväxten. Det tas inte upp i den svenska ståndpunkten.

Hyresmarknaden är också viktig. Där får Sverige kritik för att den inte är tillräckligt flexibel, till exempel att marknaden inte är avreglerad än. Det kan också vara intressant för regeringen att titta på de punkter som inte rimmar så väl med den förda politiken. Jag vet att det har förekommit i andra regeringar, men jag vill dock få det fört till protokollet.

Det finns en fråga som dyker upp allt som oftast. Å ena sidan poängteras att sociala frågor även fortsättningsvis ska respekteras som nationella angelägenheter. Samtidigt lyfts överallt upp betydelsen av ett gemensamt socialt protokoll. Detta rimmar illa. Det är märkligt att å ena sidan säga att det ska vara nationell kompetens och å andra sidan när det dyker upp ett socialt protokoll driver regeringen en ännu mer utvecklad åsikt om vad som ska ingå än vad kommissionen aviserar själv. Det här var mer anteckningar till protokollet än frågor till finansministern.

Anf. 47 ORDFÖRANDE:

Det antecknas flitigt bredvid mig!

Anf. 48 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Ordförande! Det här är en intressant rapport, inte minst att den beskriver det nya utanförskapet i Sverige där främst unga och utrikes födda drabbas. Det är en målande bild.

Likt Tina Acketoft har jag en fråga vad gäller hyresmarknaden. På s. 35 går man in på djupet hur hyresmarknaden ser ut i första hand och hur befintligt bestånd utnyttjas i andra hand. På s. 66 konstaterar man att inga framsteg görs på området. En generell fråga är om det är en slutsats och ett politikområde som kommer att prioriteras framöver.

Anf. 49 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Sverigedemokraterna anmäler en avvikande mening även på den här dagordningspunkten. Vi tycker inte att Sverige behöver ha några landsspecifika rekommendationer.

Jag vill också påminna nämnden om att vad gäller just de landsspecifika rekommendationerna brukar regeringen i hög grad anpassa sig till de så kallade rekommendationer som kommer från EU. Rekommendationerna från EU är inte enbart rekommendationer för EMU-länder. Sverige har inte något generellt undantag mot EMU, vilket jag har påtalat många gånger här i nämnden och som jag kommer att påtala många gånger till fram till dess att man hörsammar vår vädjan om att lyssna på resultatet av folkomröstningen 2003 och begär ett formellt undantag från EMU.

Jag anmäler avvikande mening, och jag kommer att fortsätta att göra det i framtiden i liknande fall.

Anf. 50 BÖRJE VESTLUND (S):

Precis som finansministern säger görs det en del utvärderingar av den svenska finanspolitiken. En görs av Konjunkturinstitutet. OECD gör en. Det finns andra internationella organ som gör så. Den europeiska planeringsterminen är från tid till annan aktuell för diskussion och debatt. Till exempel nämner Tina Acketoft hyreslagstiftning. Det är ingenting nytt. Det har förekommit i rapport efter rapport. Likadant är det med frågan om den höga skuldsättningen för hushållen. Det finns en lång rad exempel. De återfinns också i andra rapporter, till exempel OECD:s rapporter.

Tar regeringen mer hänsyn till den europeiska planeringsterminen än OECD eller Konjunkturinstitutet eller någon annan som utvärderar svensk finanspolitik?

Anf. 51 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Först var det frågan om hyresmarknaden och hyresregleringarna. Regeringen har givit bostadspolitiken högre prioritet och jobbat mycket med bostadsfrågan sedan vi tillträdde. Vi har ytterligare utvecklat frågan om bostadspolitiken genom att starta samtal med många oppositionspartier. De samtalen kommer att kretsa runt alla delar av bostadspolitiken som olika partier vill föra in i de samtalen. Hyressättningen är en fråga som flera partier har fört upp i samtalen. Regeringens utgångspunkt har varit att de frågor som olika partier vill föra in i samtalen kommer vi också att diskutera. Sedan får vi se vad som kommer ut av samtalen.

Det är viktigt att titta på hyressättningen. En förändrad hyressättning gör inte nödvändigtvis att bostadsbyggandet ökar. Titta på vårt grannland Finland. Där har hyrorna avreglerats, men antalet hyresrätter har inte

2015/16:30
4 mars

ökat. Däremot har de blivit mycket dyrare, vilket naturligtvis minskar efterfrågan och därmed minskar köerna.

Alla de olika utvärderingar som görs av den förda politiken av olika externa instanser är intressanta. Regeringen tar naturligtvis intryck av alla dem och gör sedan en egen samlad bedömning av vilken politik som är den mest väl avvägda.

Anf. 52 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Jag kan meddela att dagordningspunkterna 11 och 12 har dragits tillbaka från dagordningen. Därmed kommer vi fram till Övriga frågor. Finns det någon sådan som finansministern vill ta upp? Nej.

Vi önskar lycka till på mötet.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor**Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson****Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 25 februari 2016****Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 10–11 mars 2016**

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag undrar först om det finns någon återrapport från mötet den 25 februari utöver det skriftliga.

Anf. 54 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Jag skulle möjligen kunna lägga till att det starkaste intrycket av det mötet och diskussionen vi hade var att >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<fortsätter att agera fullständigt ansvarslost. Man obstruerar, och man försöker sabotera hela omfördelningsfrågeställningen utan att egentligen ha någon egen lösning på vad vi ska göra i stället om vi inte får en omfördelning på plats. Det är det vi kämpar mot på vartenda möte just nu, och det blev ännu tydligare på mötet i förra veckan.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Tack för den inte så roliga informationen!

Anf. 56 ESKIL ERLANDSSON (C):

I samband med den kompletterande informationen undrar jag om några informella diskussioner fördes om sanktioner eller åtgärder mot dem som sviker det beslut som de facto har fattats.

Anf. 57 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Det är svårt att gå den legala vägen – man har ju två år på sig, och det är nu det är akut. Det är nu vi skulle behöva avlasta Grekland.

Det handlar helt enkelt om att kommissionen måste fortsätta ligga på de här länderna. Det händer alldeles för lite i den delen. Det är kommissionen som ska se till att besluten som vi har fattat faktiskt genomförs.

Än så länge förs det inte heller någon diskussion. Man skulle ju ha kunnat tänka sig att skjuta fram det. Men vi kan inte hålla på med det här i två år, utan vi måste effektuera det så fort som möjligt. Då måste vi få igenom ett nytt beslut på ministerrådet, och ni vet ju att >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<gör att det blir svårt att få en ny kvalificerad majoritet. Det är alltså ett låst läge.

Anf. 58 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Jag förstod inte, eller jag hörde inte. Nämnde migrationsministern någonting om Sverige i det här perspektivet?

Sverige har ju begärt hjälp och avlastning och att vi ska omfattas av omfördelningen. När omfördelningen inte sker får det konsekvenser för den avlastning som vi har begärt hjälp med.

Jag undrar också om det finns någon agenda för vilken hjälp vi skulle kunna få om vi inte får det här på plats. Sverige har ju tagit ett stort ansvar.

Jag undrar alltså hur det ser ut för svensk del.

Anf. 59 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Den bollen ligger fortfarande hos kommissionen.

Ni vet att vi har fått ut pengar från den särskilda fonden – 350 miljoner kronor. Dem fick vi förra året. Vi ansökte om pengar från AMIF-fonden och fick ut 35 miljoner euro.

En del av omfördelningen handlar också om att vi själva inte ska behöva ta emot enligt omfördelningen. Där är ett beslut på väg som gäller att Sverige undantas så att vi inte behöver ta emot asylsökande från Grekland och Italien.

Nästa fråga är omfördelning från Sverige till övriga EU, och den bollen ligger kvar hos kommissionen. Där är vi på kommissionen så ofta vi kan. Samtidigt får man ha lite förståelse för att fokus just nu ligger på Grekland och att försöka klara Greklands akuta situation. Men den frågan släpper vi inte.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den återrapporteringen.

Nästa dagordningspunkt under ministrarnas ansvarsområde är dagordningspunkt 4, men den är struken.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor – Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag. Finns det någonting som ministern vill ta upp där?

Anf. 61 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Nej, det finns ingenting.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till dagordningspunkt 8, Migration.

Anf. 63 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Syftet med den här dagordningspunkten är att diskutera den nuvarande situationen på migrationsområdet och följa upp de åtgärder som har vidtagits under hösten och början av året. Även framtida åtgärder ska diskuteras.

Vi vet ju att Europa för närvarande är inne i en turbulent tid med en oroväckande utveckling i sydöstra Europa, framför allt i Grekland där ett stort antal personer är fast vid gränsen till Makedonien. Vi diskuterade det på RIF-rådet i förra veckan, och vi kommer att diskutera det vidare både på toppmötet nu på måndag och på RIF-rådet i nästa vecka.

Om vi någonsin ska kunna se en lösning på situationen måste vi inom EU ta ett samlat europeiskt ansvar för migrationssituationen. Medlemsstaterna måste agera solidariskt och hjälpa varandra när asylsystemet är under stort tryck. Först och främst måste vi med handling visa att våra ord har ett värde, och vi måste genomföra de beslut som har tagits. Det handlar i dagsläget framför allt om den interna omfördelningen, som vi alldeles nyss pratade om, om hotspots och om vidarebosättning.

Det operativa stödet genom bland annat hotspots måste förbättras, och medlemsstaterna måste öka sina bidrag av personal och utrustning till Frontex och Easo. Alltför få erbjudanden har än så länge kommit, men Sverige bistår som ni vet med experter från Migrationsverket, polisen och Kustbevakningen. Utöver verksamheten i hotspots måste kapaciteten stärkas hos aktuella medlemsstater så att registrering kan ske vid alla yttre gränser och inte enbart där hotspots har upprättats. Det är också centralt att stärka mottagningskapaciteten i samtliga medlemsstater.

Regeringen anser dock att EU:s asylhantering måste fungera långsiktigt och utgöras av ett system där alla medlemsstater solidariskt delar på ansvaret för att ta emot människor i behov av skydd. Tillfälliga nödlösningar med omfördelning räcker inte för ett långsiktigt hållbart system. Det återkommer vi till under nästa punkt, då vi ska tala om detta på lite längre sikt. Det är också viktigt att EU får till stånd ett bättre återvändande och ett bättre samarbete om återtagande med tredjeländer.

Diskussionen på detta rådsmöte kommer alltså att handla om den aktuella situationen och genomförandet av de beslut som har fattats. Framtiden och vilka nya åtgärder som behövs kommer också att utgöra en väsentlig del av mötet.

Anf. 64 AMIR ADAN (M):

Genomförandet av det EU beslutat gällande just migrationsområdet har ju gått väldigt segt, och beslut tar alldeles för lång tid. Därför känner jag att vi behöver trycka på i EU för att komma framåt i dessa frågor.

Min fråga till statsrådet gäller det EU-gemensamma om säkra länder, alltså säkra-länder-listan. Hur det går med detta? Det skulle nämligen kunna vara så att vi med en sådan lista kan minska trycket av asylsökande och få ett ökat fokus på just dem med skyddsbehov. Frågan är alltså hur det går med säkra-länder-listan.

Sedan undrar jag också hur det går med dessa hotspots. Fler hotspots behövs, men det gäller också att de fungerar och att det blir ett effektivt mottagande. Jag skulle vilja höra lite om tidsaspekten och handlingsplanen för dessa frågor.

Anf. 65 ARON MODIG (KD):

Statsrådet var möjligtvis inne på detta inledningsvis, och min fråga kretsar nog lite grann kring det Amir Adan frågar om. Det är uppenbarligen ett låst läge, och min fråga är egentligen om det görs framsteg på *något* område. Finns det någonting som talar för att vi kommer framåt och att det är realistiskt att få ordning på detta inom en någorlunda närtid?

Anf. 66 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

När det gäller frågan om säkra länder är den inte uppe för beslut på detta möte. Vi har inte fått något förslag om det än, men vi väntar oss ett sådant förslag under våren. Vi hoppas att det kan komma så fort som möjligt, skulle jag vilja säga, men det finns ännu ingenting att ta ställning till från vår sida.

Fem hotspots är i drift och up and running – två i Grekland och tre i Italien. De i Italien har nog inte särskilt mycket att göra, för det är som vi vet framför allt över Turkiet människor nu kommer. De i Grekland är överlastade, skulle jag vilja säga. De har väldigt svårt att klara kapaciteten. Det är därför man från Easo och andra håll hela tiden begär mer hjälp från övriga medlemsländer för att bemanna dessa hotspots. De måste upp, och de måste fungera. Annars kommer vi aldrig att få omfördelningssystemet att fungera.

Aron Modigs fråga var om det finns några möjligheter att komma framåt. Jag tror att det första som måste vara på plats nu är avtalet med Turkiet. Det är tre saker som måste hända. Den första är att vi måste ha kontroll över gränsen mellan Turkiet och Grekland. Vi kan inte fortsätta med att människor åker över i dessa ranka båtar och ibland faktiskt dör på vägen. De måste ha kontroll över detta, och där är ett avtal med Turkiet viktigt.

Det andra som måste hända är omfördelningen, och det tredje är att etablera legala vägar till Europa. Det ska vi som ni vet återkomma till lite senare under mötet, alltså förslaget om att kunna avlasta flyktinglägren i Turkiet direkt till EU.

Bekymret är, som jag sa, de länder som obstruerar. Jag markerade faktiskt på det förra mötet mot ett par av de länderna. Det är bland annat >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, och de för en diskussion där de hela tiden säger att omfördelningssystemet inte fungerar. Nähä, säger jag då – ena dagen saboterar ni och obstruerar omfördelningssystemet genom att >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, och i nästa andetag säger ni att omfördelningssystemet inte fungerar. Det imponerar inte precis.

Här finns alltså inte den vilja att ta ansvar för hela Europa man skulle önska fanns i en del av medlemsländerna, som trots allt är en del av EU. Vi får fortsätta försöka skapa en tillräckligt stor majoritet för att kunna trycka på här. Det lyckades vi med i höstas, men det är svårare nu. Vi gör dock vad vi kan.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Tidigare i dag beskrev också statsministern en liknande utmaning vad gäller de länder han måste ha med på sitt möte i Europeiska rådet.

Anf. 68 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Tack för föredragningen, Morgan Johansson! Min fråga gäller att alla länder i EU, tror jag, har förbundit sig till internationella rättigheter. Det är till exempel Genèvekonventionen om mänskliga rättigheter. Man har skrivit på papper, men många nonchalerar detta. Diskuteras inte det? Har man fokus bara på de människor som är desperata

efter trygghet? Det är en fasansfull bild medierna ger oss, och det är ohållbart att se detta när människor kommer och knackar på dörren.

Dessa länder har skrivit under. Varför fungerar det inte? Vad gör man? Lyfter man det inte till nästa steg, alltså till FN? Vad gör FN åt de länder som faktiskt har förbundit sig men inte gör någonting? Kommer Sverige att driva frågan om att lyfta detta ett steg uppåt? Om det inte fungerar måste man göra på annat sätt. Länderna använder det här sättet som förevändning för att inte ta emot flyktingar. När de inte släpper in säger de: Vi behandlar det på detta sätt, vad förväntar ni er av oss?

Anf. 69 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det är klart att FN har en opinionsbildande roll, framför allt. FN kan ligga på och trycka på mot olika länder, men man har inte de starka verktyg att använda mot enskilda medlemsländer som man kanske i en del fall skulle önska att man hade. De verktygen finns egentligen i Europa.

När det gäller det du lyfter upp, det vill säga länder som inte respekterar asylrätten, har vi fått ett större problem nu. Ni såg kanske att migrationsdomstolen häromdagen sa att man inte bör skicka tillbaka människor till Ungern, och vi har ett par sådana utslag i ett par andra länder också. Vi har dock ingen ny praxis på det än så länge. Migrationsverket har sagt att man fryser avvisningarna till Ungern så länge det inte är prövat i högre instans, och det ska nog överklagas till Migrationsöverdomstolen.

Men det kvittar – vi har ett medlemsland som jag skulle vilja säga medvetet behandlar människor så illa att de ska slippa ta ansvar för flyktingar. Det är faktiskt helt oacceptabelt, och det har jag sagt också. Men så är det.

Det är bara Europeiska unionens domstol och, tror jag, Europadomstolen i det här fallet som skulle kunna ingripa mot den typ av kränkningar av mänskliga rättigheter vi faktiskt allra ytterst talar om. Det är de instrument vi har. Sverige och några andra länder, naturligtvis Tyskland, är dock i diskussionerna alltid noga med att stå upp för asylrätten och de internationella konventioner vi alla är bundna av. Vi påpekar när andra länder inte lever upp till dem.

Anf. 70 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är naturligtvis bra att Sverige står upp för det och fortsätter göra det.

När det gäller frågan om uppfyllelse och vad man har levererat – det är ju den diskussionen som är nu, alltså vad som har hänt – händer det väldigt lite. Där har vi från Moderaterna i det här rummet återkommande, tycker jag, pratat om vikten av att använda budgeten som piska och morot. Jag hörde att migrationsministern själv efter det senaste mötet öppnade för att använda budgeten och pratade om långtidsbudgeten.

Det är väl en fråga att lyfta fram igen på det här mötet, men det gäller också frågan om att använda den sociala fonden. Den skulle nämligen kunna komma att användas betydligt tidigare än långtidsbudgeten, som jag tror ligger lite långt fram i tiden för att kunna användas. Det handlar om att verkligen sätta lite muskler på plats – det ska straffa sig att inte

följa de beslut som faktiskt har fattats, och det ska löna sig att följa de beslut som har fattats.

Jag uppmanar alltså återigen migrationsministern att ta upp frågan om att använda budgeten.

Anf. 71 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det har jag också gjort. Jag menar ju att det inte kan vara så att en del medlemsländer tror att ett EU-medlemskap handlar om att sitta och lapa pengar från strukturfonderna, utan det innebär faktiskt också vissa krav som man måste kunna leva upp till.

Budgetfrågan är inte alldeles enkel att driva, ska man veta. Det är långtidsbudgetar, och en stor del av strukturfondspengarna är redan fördelad. Det jag tog upp var dock diskussionen om att fler och fler länder som är nettobetalande – det har Sverige varit i 20 år – kommer, om detta att vissa inte är beredda att ta ansvar för flyktingsituationen fortsätter, att säga: Stopp och belägg, så här kan det inte fortsätta!

Då får vi den diskussionen, och den pressen ska de känna – utöver pressen för vad som kan inträffa om Schengensystemet fullständigt faller samman. De >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<länderna tjänar ju också på systemet. Jag menar, tänk er en situation där Tyskland kanske tvingas slå igen sina gränser – vad innebär det ekonomiskt för>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<? Då har vi en mycket svårare situation, för det drabbar naturligtvis även de länder som inte vill följa ingångna beslut.

Sedan tycker jag att det viktigaste Ulrika Karlsson och Moderaterna kan göra – ni kan nämligen också göra en viktig sak – är att ta upp en diskussion med >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<nämligen ett stort bekymmer, skulle jag vilja säga. Man använder nu >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<för att sätta sig emot fattade beslut. Vi minns Sven-Olle Olsson i Sjöbo, eller hur? Det här är Sven-Olle Olsson i kubik och kvadrat, och det sätter dessutom hela EU-samarbetet på spel.

Jag tror alltså att vi kan göra saker båda två – jag i ministerrådet och Ulrika Karlsson>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Anf. 72 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag kan garantera att jag inte håller med >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<driver, och vi ...

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Det är nog ingen här inne som skulle misstänka dig för det.

Anf. 74 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nej, och vi har naturligtvis en dialog med honom.

Det är dock inte>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, utan det är alla länder. Det är ju faktiskt bara 500 personer som har omfördelats. Det är alltså inte >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<som brister, utan det är

faktiskt hela unionen som brister i ansvarstagande. Det är ett oproportionerligt stort ansvar Sverige, Tyskland och Österrike tar. Jag är stolt över att vi har tagit det stora ansvaret, men fler länder måste ju upp på banan. Budgeten – absolut, och vi för en dialog med >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<– absolut. Men jag tror tyvärr inte att vi hittar lösningen bara där.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Framtiden för EU:s asylsystem.

Anf. 76 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Kommissionen har utlovat ett förslag till revidering av Dublinsystemet under den senare delen av våren. Det meddelande kommissionen dessförinnan tänker presentera om vägen fram mot en reform av det gemensamma asylsystemet kommer troligtvis senare under mars månad.

Vi förväntar oss att det meddelandet kan innehålla olika alternativ för utveckling av systemet. Det kan handla om alltifrån att göra mindre förändringar i den nuvarande Dublinförordningen till att inrätta ett helt nytt system för ansvarsfördelning av asylsökande.

Vi har nu, sent, fått information om att punkten troligtvis stryks från dagordningen. Det kommer inte att finnas något förslag på bordet. Det hänger samman med att meddelandet inte kom häromdagen, som vi kanske trodde att det skulle göra. Trots att punkten stryks vill jag dock, eftersom detta är förberett, ta tillfället i akt att förankra den svenska ståndpunkten. Frågan kommer ju att vara aktuell framöver.

För att kunna vara med och påverka kommissionen krävs också en viss detaljnivå i den svenska ståndpunkten. Hela utgångspunkten är att vi nu måste gå från kaos och anarki till ordning och reda också i det europeiska systemet.

För det första anser regeringen att vi behöver ett system som uppnår en jämn fördelning av asylsökande i unionen. Det är en förutsättning för ett långvarigt hållbart system. Det måste baseras på en justerbar fördelningsnyckel som viktar ett antal objektiva kriterier, såsom bnp, befolkning, arbetslöshet och tidigare ansträngningar på asylområdet. Vi kommer att ha anledning att återkomma i den frågan.

För det andra ska registrering av den asylsökande göras i den första medlemsstaten. I de flesta fall innebär det medlemsstater med EU:s yttre landgräns. Här är det särskilt viktigt att kapaciteten stärks genom att det till exempel byggs ut ansökningscenter och hotspots. Det är viktigt att fördelning kan ske från alla medlemsstater. Det kan dock finnas behov av att en medlemsstat under särskilda omständigheter ska ha möjlighet att pröva en asylansökan utanför omfördelningen om man så önskar, men det är i så fall frivilligt.

För det tredje anser regeringen att hanteringen i så kallade hotspots måste vara snabb och effektiv. Vistelsetiden för den sökande måste här bli så kort som möjligt. Besked om vilken medlemsstat som ska hantera ansökan måste ges snabbt.

Vid Europeiska rådet den 19 februari slogs det i slutsatserna fast att den asylsökande inte har rätt att välja det land som ska pröva asylansökan. Det är en viktig princip. Men det måste finnas möjligheter att ta hänsyn till vissa aspekter, till exempel språkkunskaper eller annan koppling till landet. Familjer måste givetvis hållas samman.

Därutöver ska sekundära förflyttningar inte vara tillåtna i större utsträckning än enligt dagens regler. Det finns ju begränsningar när det gäller att kunna flytta vidare. Informationsinsatser är också nödvändiga. Den asylsökande måste få korrekt information om vad som gäller.

Ytterligare harmonisering av asylsystemen i EU är nödvändig. Medlemsstaterna måste sträva efter att nå samma och godtagbara nivåer när det gäller regler och genomförande. En enskild medlemsstat bör kunna ha en mer generös inställning än den som EU som helhet har.

Återtagandet av dem som har fått avslag på sin asylansökan måste fungera, och de som inte har rätt att vistas i unionen ska lämna den utan dröjsmål. Det europeiska stödkontoret för asylfrågor, Easo, har en viktig roll, bland annat när det gäller att vara ett stöd till medlemsstaterna på asylområdet. Regeringen ser att ett ökat operativt stöd till myndigheten kan behövas.

Det är viktigt att det råder god kontroll över EU:s yttre gränser för att man ska kunna upprätthålla det nya asylsystemet och registrera alla asylsökande.

Slutligen måste EU bygga ett långsiktigt och hållbart system som givetvis värnar asylrätten och internationella åtaganden. Medlemsstaterna behöver också i handling visa solidaritet och ansvar.

Det är de ståndpunkter som är kommunicerade. De var också föremål för en överläggning i socialförsäkringsutskottet i går. Då fanns det stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 77 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är bra att vi samråder om det här nu, men jag vill vara tydlig med att vi vill samråda om det igen när vi har dokument på bordet. Det måste komma tillbaka, för det är en gigantisk fråga. Det är en jättestor fråga. Det kan alltså inte anses vara ett samråd om det här och nu.

Men det är inte särskilt mycket nytt i inriktningen. Det är ju ståndpunkter som har funnits sedan tidigare. I den svenska ståndpunkten är det, som jag tolkar det, inte särskilt mycket nytt, utan det är frågor som vi har haft uppe tidigare. Det handlar om hotspots, att det ska vara effektivt och att man inte ska sitta fast i dem länge, utan man ska veta vart man ska ta vägen efteråt och så vidare.

Det som jag vill lyfta från Moderaterna gäller den här omfördelningsnyckeln, som vi har pratat om vid flera tillfällen. Det gäller omfördelningsnyckeln i omfördelningssystemet. Nu står det att den ska beakta objektiva kriterier som bnp, befolkning, arbetslöshet och tidigare ansträngningar på asylområdet. Vi vill att tidigare ansträngningar inom mottagningen ska beaktas i högre utsträckning. Nivån är alldeles för låg i dag. Den låga nivån kommer också att göra att Sverige och Tyskland kommer att ta det största ansvaret framöver. Vi vill att man lägger fokus på att den fördelningsnyckeln bättre ska beakta det ansvar en medlemsstat har tagit tidigare när det gäller mottagandet.

Sedan har vi den kända ståndpunkten att vi vill använda budgeten på ett tydligare sätt. Vi vill att man använder budgeten som piska och morot, så att det ska löna sig att följa fattade beslut och att göra rätt och att det kanske ska kosta lite att inte göra rätt, helt enkelt.

Sedan är det frågan om säkra-länder-listan. Det är viktigt att komma framåt där och att man utvecklar fler länder på den listan.

Vi har från Alliansen en gemensam avvikande mening. Ska jag läsa upp den? Det handlar om återtagandeavtal.

EU måste arbeta aktivt för att fler som har fått avslag på sin asylansökan ska återvända till sitt hemland. I det ligger att ställa krav på andra länder att ingå återtagandeavtal med EU och ta emot sina egna medborgare. Det är viktigt att förmå länder att uppfylla åtagandet avseende folk-rätten. EU måste ställa tydliga mål och tidsramar för arbetet med återtagande.

Den avvikande meningen har vi i Alliansen.

Dessutom har vi en annan gemensam avvikande mening från Alliansen – de andra får väl intyga det sedan.

Vi vill att regeringen också lägger fram vikten av att hitta legala vägar och att fler länder tar emot kvotflyktingar. Vi har upprepat det tidigare. Om fler länder skulle ta samma ansvar som Sverige har tagit när det gäller kvotflyktingar skulle man i unionen gemensamt ta emot minst 100 000. Att arbeta mer aktivt för att ta emot kvotflyktingar är bra. Det är också bra om fler länder öppnar för arbetskraftsinvandring enligt den svenska modellen.

Det är de avvikande meningarna.

Anf. 78 ARON MODIG (KD):

Det är väldigt viktigt nu när vi diskuterar hur det ska fungera långsiktigt att vi har som ambition att få till stånd ett system långsiktigt som också håller när det blåser snålt, så att säga, så att det inte blir som nu. Det system vi har kommit överens om håller under tider när det är lättare, men när det sedan blir svårt går land efter land ifrån vad som har överenskommit.

Vad gäller det som står i regeringens ståndpunkt har vi inte någon annan uppfattning. Jag har inte heller någon fråga. Men vi står bakom det som Ulrika Karlsson framförde om tillägg angående ett bättre samarbete inom EU vad gäller återvändande och återtagandeavtal och så vidare. Det gäller även det som framfördes av Ulrika Karlsson om lagliga vägar in i EU. Det här är någonting som vi från Kristdemokraternas sida har framfört vid flera tillfällen tidigare i nämnden. Nu när vi diskuterar hur det ska fungera långsiktigt är det rimligt att i den diskussionen också ha med hur människor ska kunna ta sig till unionen på laglig väg.

Anf. 79 TINA ACKETOFT (L):

Jag kan börja med att instämma i de gemensamma avvikande meningar som har lagts fram tidigare. Det gäller också återtagandet. Det skulle förvåna mig om det inte kunde bli en gemensam svensk ståndpunkt, av ministerns inlägg tidigare att döma. Men det ska bli intressant att höra.

Precis som Aron Modig säger är det naturligtvis en långsiktighet vi behöver, ett system som funkar även när det bränner till rejält, som det har gjort det senaste året.

Det står bara lite kort här att regeringens hållning är att det ska vara en god kontroll över EU:s yttre gräns för att man ska kunna upprätthålla det nya asylsystemet och registrera alla asylsökande. I den meningen kan det finnas ganska mycket som behöver diskuteras i detalj. Så jag säger väl också: Den aviserade ståndpunkten, som finns här, ställer vi oss naturligtvis bakom. Men vi kommer att behöva djupborra i och diskutera detta noggrant, så att vi verkligen vet vad det är vi är överens om, så att säga.

Jag har ett medskick. Det hade varit en anständighetsnivå av EU-28 att alla deltar i UNHCR:s vidarebosättningsprogram, till exempel. Det kan också vara någonting som ministern kan ta till sig. Det kunde man tycka vore lämpligt redan från början, men det är bara ett medskick från Liberalerna.

Anf. 80 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för redovisningen! Då det inte finns något underlag i det här fallet måste jag lämna en generell uppfattning vid det här tillfället, nämligen att vi självklart förbehåller oss rätten att komma tillbaka när det formella samrådet är och ett underlag finns. Vi vet som sagt inte vad som kan smygas in i ett förslag som kommer någon gång i framtiden.

Till det vill jag gärna lägga, som också övriga har sagt, att jag självklart står bakom de avvikande meningar och uppfattningar som vi har haft vid tidigare samråd när det gäller den här frågeställningen.

Men nu kommer jag då till saken. Den information jag har är att det skulle övervägas under kvällen eller natten, utifrån den överläggning som var med socialförsäkringsutskottet under gårdagen, om vi inte kunde få en majoritet för det som Ulrika Karlsson framförde som en alliansmening. Nu tycks det inte vara så. Då undrar jag: Vad är skälet till att inte regeringen och statsrådet kan ställa upp på den mening som vi framförde nyss?

Anf. 81 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi ställer oss bakom Alliansens avvikande mening om återtagande.

Anf. 82 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Vi i Vänsterpartiet har kända synpunkter när det gäller de här frågorna. Jag tycker att det är bra och vill ändå berömma att Sverige gör sitt yttersta för att göra det här möjligt, på ett bra och hållbart sätt. Men det gäller fortfarande frågan om EU och Sverige kämpar för ett hållbart asylsystem och för lagliga vägar, så att människor kan söka asyl. På den punkten kommer jag ändå att lämna en avvikande mening.

Sedan har vi ett önskemål. Vi skulle gärna vilja ha med följande synpunkter i skrivelserna. Kommissionen måste vidta åtgärder så att medlemsstaterna följer ingångna konventioner om mänskliga rättigheter. Det lyfte jag i morse när statsministern var här. Regler gällande mottagande av asylsökande måste förbättras. Det gäller även de långa handläggnings- och undermåliga mottagningssystem och förhållanden under

vistelsetiden. Det ska inte användas som ett sätt att slippa undan ansvaret för asylsökande inom omfördelningsystemet. Det kan inte heller accepteras att asylcentrum i södra Europa utvecklas till permanenta flyktingförläggningar där människor inte får tillgång till asylprövning.

Det är våra ståndpunkter och medskick.

Anf. 83 MARIE GRANLUND (S):

Jag har bara en kunskapsfråga. Man har inte framfört alla de här synpunkterna i socialförsäkringsutskottet. Det finns ju alla möjligheter att föra fram dem här, men då har jag bara en fråga till ministern. Det är vällovligt att försöka förankra den svenska ståndpunkten, men om nu punkten ska strykas och socialförsäkringsutskottet inte har behandlat den ordentligt undrar jag: Ska vi verkligen fatta beslut i dag? Det är bara min fråga med tanke på att det kanske går att sy ihop någonting om man...

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Ja, kan ministern bekräfta om det kommer att bli en diskussion eller om punkten kommer att strykas helt? Eller hur kommer den att behandlas på rådet?

Anf. 85 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Ja, som sagt, vi vet inte om den kommer att behandlas nästa torsdag. Så enkelt är det. Den information vi har fått är att den troligtvis stryks från dagordningen. Det gör att vi hamnar i detta läge.

Men när det gäller hanteringen i går vill jag säga att det vi fick signaler om var att Moderaterna och KD ville anmäla avvikande uppfattningar. Sedan fanns det en diskussion om hur det i så fall skulle formuleras. Men det är första gången jag hör formuleringen nu, när den lästes upp. Jag kan inte på stående fot, så att säga, ansluta mig till den innan vi har tittat lite närmare på den.

Jag skulle faktiskt gärna vilja att vi ajournerar sammanträdet i fem minuter eller någonting sådant, så att vi hinner titta på vad det är Alliansen vill ha in som en ståndpunkt.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att det låter som en klok idé. Då ajournerar vi sammanträdet i några minuter. Kan vi få det på papper här, så att vi kan studera det?

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 10.45 på förslag av ordföranden att ajournera samrådet.

Återupptaget samråd

Samrådet återupptogs kl. 10.53

Anf. 87 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag tackar för möjligheten att kunna diskutera detta lite. Det är som sagt första gången vi ser själva skrivningen. Om vi hade sett den i går hade det varit lättare att processa en text som vi kan komma överens om.

När det gäller återtagandeformuleringen ser vi inga skäl att motsätta oss den. Hur man rent formellt ska hantera det när det gäller samråd och så får vi fortsätta att diskutera, men vad jag förstår är detta ett inriktningsbeslut. Sedan när vi har ett förslag på bordet och kommer fram till beslut blir det ett formellt samråd, så som jag förstår det.

Beträffande de övriga frågor som har tagits upp när det gäller legala vägar och fördelningsnyckel vill jag säga att vi inte låser fördelningsnyckeln nu. Det vi gör i inriktningsbeslutet är att vi säger att vi anser att en fördelningsnyckel bör baseras på följande kriterier: befolkning, bnp och vad man tidigare har tagit emot. Fördelningen låser vi inte nu, men i inriktningen tycker jag att vi ska kunna få stöd för att det handlar om dessa kriterier.

När det gäller legala vägar menar jag att vi i våra ståndpunkter är väldigt tydliga med att vi arbetar hårt för att få till stånd lagliga vägar och att EU:s samtliga medlemsländer måste ställa upp. Jag ser inget skäl till att vi ska förstärka den delen ytterligare. Jag menar att vi redan är väldigt tydliga där.

Anf. 88 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är bra att regeringen instämmer när det gäller återtagandevtal. I den delen har vi en gemensam ståndpunkt, och det är bra. Sedan kommer vi att återkomma till frågan om ett samråd när det finns dokument eller när det kommer fram till beslut i rådet, som jag uppfattar det. Det är bra. Vi vill gärna ha ett muntligt samråd, för detta är viktiga frågor som gäller framtida asylsystem.

Det är bra att regeringen är positiv till att driva legala vägar. Jag vet inte riktigt vad det innefattar egentligen. Tidigare har det stått legala vägar, och så har man exemplifierat det med humanitärt visum. Vi vill vara tydliga med att i den gemensamma alliansståndpunkten eller avvikande meningen gäller specifikt att fler länder tar emot kvotflyktingar och öppnar för arbetskraftsinvandring.

När det gäller fördelningsnyckeln förstår jag att det är ett inriktningsbeslut och att det är bra att de delarna är med, men ur svenskt perspektiv och för svenska intressen som driver att fler länder ska ta ett ansvar är fördelningsnyckeln ett verktyg för att fler länder ska ta ett ansvar. Då måste det ansvar man redan har tagit tillmätas större betydelse. Jag vill att man får med detta i ett tidigt skede så att det blir naturligt när man väl landar i en fördelningsnyckel. Vi står kvar där i de delarna.

Det blir en avvikande mening från Alliansen och Moderaterna.

Anf. 89 ORDFÖRANDE:

Tack för tydligheten! Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning inklusive den ändring som Alliansen föreslog. Det finns en alliansgemensam avvikande mening vad gäller arbetskraftsinvandringen och övriga texter om legala vägar. Vänsterpartiet har anmält en oliklydande avvikande mening. Sverigedemokraterna anslöt sig till

den avvikande meningen om återtagande, men den är inte avvikande längre eftersom alla partier är med.

Vi går över till dagordningspunkt 11, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga som ministern vill ta upp?

2015/16:30

4 mars

Anf. 90 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Ja, det gäller information om det frivilliga humanitära mottagningssystemet tillsammans med Turkiet. Jag ska säga några ord, mest som information.

I uttalandet till toppmötet mellan EU och Turkiet den 29 november 2015 betonade EU vikten av ansvarsfördelning inom ramen för samarbete mellan Turkiet och EU och bidraget från EU-medlemsstaternas nuvarande arbete med vidarebosättning. Det lyftes fram.

Den 15 december informerade kommissionen medlemsstaterna om planerna på att lägga fram en rekommendation om ett frivilligt program för humanitärt mottagande av skyddsbehövande syrier från Turkiet. Målsättningen var att få ett brett deltagande i programmet från medlemsstaterna kopplat till handlingsplanen för EU–Turkiet, men inte som en del av den.

Den 11 januari presenterade kommissionen rekommendationen. Programmet föreslås omfatta personer som flytt från Syrien och som är i behov av skydd samt har varit registrerade av turkiska myndigheter före den 29 november 2015. De mottagande staterna ska bevilja de överförda personerna uppehållstillstånd under minst ett års tid. Vid urvalet ska bland annat UNHCR:s kriterier för utsatta personer beaktas. De överförda ska informeras om EU-regelverket.

När genomförandet av programmet för Turkiet påbörjats kommer fokus även att läggas på Jordanien och Libanon, som stora flyktingmottande länder i regionen.

För tydlighets skull kan jag konstatera att vidarebosättning och mottagande på humanitär grund är medlemsstaternas nationella kompetens. Det utgör alltså en åtgärd som medlemsstaterna kan delta i som en solidaritetsåtgärd mot Turkiet. Vid rådsmötet tas frågan upp på dagordningen som en övrig fråga.

Vid behov kan Sverige framföra att vi generellt välkomnar engagemanget för vidarebosättningsfrågan och att vi kan godta att kommissionens rekommendation läggs till grund för de fortsatta diskussionerna på arbetsgruppsnivå.

I det aktuella läget med den höga asylinströmningen är för närvarande svensk förmåga att delta i ytterligare insatser dock begränsad. Sverige har emellertid för avsikt att öka antalet vidarebosättningsplatser stegvis till 5 000 år 2018. Vi står likväl beredda att stödja med kunskap och dela med oss av våra erfarenheter inom vidarebosättningsområdet.

Anf. 91 ORDFÖRANDE:

Tack för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Den digitala agendan.

Anf. 92 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Den 9 december förra året presenterade kommissionen två förslag till direktiv på konsumenträttens område. Det ena förslaget reglerar avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll. Det andra reglerar avtal om försäljning av varor på nätet eller annars på distans. Förslagen är en del av kommissionens strategi för en inre digital marknad för Europa. Ordförandeskapet prioriterar arbetet högt.

Inför rådsmötet har ordförandeskapet presenterat en framstegsrapport. Ministrarna föreslås notera rapporten och godkänna ordförandeskapets förslag om att arbetet först bör inriktas på att behandla förslaget om digitalt innehåll. Regeringen delar ordförandeskapets syn på att arbetet bör bedrivas på det sättet.

Anf. 93 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Ordförande! Jag har två frågor.

Först gäller det direktivet om tillhandahållande av digitalt innehåll. Det känns tydligt att vi behöver en EU-gemensam reglering, eftersom den här handeln kommer att öka. Min fråga är: Kommer det här direktivet att påverka till exempel distansavtalslagen vad gäller konsumentskydd i fråga om ångerrätten, eller kommer det inte att göra det?

Min andra fråga gäller direktivet om försäljning av varor på nätet. Hur försäkras man sig om att det svenska konsumentskyddet, som är högt, också förblir högt? Jag tänker på tre år för reklamation och liknande.

Jag vill gärna ha klargöranden om detta.

Anf. 94 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det är faktiskt för tidigt att säga beträffande bägge frågorna. Vi är ännu inte i det skedet att vi kan analysera riktigt vilka effekter detta kommer att ha på någon av de frågorna.

Vår inriktning är förstas att vi vill gå mot enhetliga och fullharmoniserade regler på hög konsumentskyddsnivå. Vi ska inte göra avkall på konsumentskyddet. Det är regeringens inriktning. Vi får återkomma efterhand som förhandlingarna pågår.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till dagordningspunkt 14.

Anf. 96 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Dagordningspunkt 14 handlar om direktivet om bekämpande av terrorism.

I december 2015 presenterade kommissionen ett förslag till ett nytt direktiv om bekämpande av terrorism. Förslaget lades fram tidigare än planerat, bland annat på grund av terroristattentaten i Paris. Syftet med behandlingen i rådet nästa vecka är att anta en överenskommelse om en allmän inriktning för hela direktivet. Därefter kommer triloger att inledas med Europaparlamentet.

Innan jag går närmare in på förslaget vill jag bara nämna att det har varit ganska tuffa förhandlingar. De har gått oerhört fort. De har varit högt prioriterade av det holländska ordförandeskapet. Utöver kommissionens förslag har vi också fått förhålla oss till många förslag från andra medlemsstater som vill ha en mycket långtgående reglering på EU-nivå.

Sverige hade också grundlagsproblem i förhållande till kommissionens ursprungliga förslag. Vi mötte en hel del motstånd i dessa frågor, och i den ena frågan var vi dessutom helt ensamma. Men glädjande nog har vi nu fått in de grundlagslösningar som vi behöver i kompromissförslaget, vi kan också behöva försvara dem vid själva rådsrådet.

Direktivet innebär att man på EU-nivå skapar en övergripande och sammanhängande straffrättslig reglering på terrorismområdet. Regleringen inkluderar de skyldigheter som redan i dag följer av internationell rätt men täpper även till vissa luckor som man kan se i gällande regelverk. Syftet är att få ett heltäckande EU-direktiv som är anpassat till det hot som terroristerna utgör i dag. Det tycker vi är bra. Internationell samverkan i dessa frågor är en förutsättning för att vi ska lyckas motverka och bekämpa terrorism.

Direktivet innehåller minimiregler om vilka gärningar på terrorismområdet som ska vara straffbara i medlemsstaterna. Det gäller till exempel terroristbrottet men också andra brott som har anknytning till terrorism, som offentlig uppmaning till terroristbrott, rekrytering för terrorismsyften, att ge eller ta emot terrorismutbildning samt finansiering av dessa brott. Direktivet innehåller också bestämmelser om att med hjälp, anstiftan och försök till olika brott ska vara straffbart och bestämmelser om påföljder och domsrätt. Slutligen finns det bestämmelser om rätt till stöd och hjälp för dem som har fallit offer för terrorism, till exempel psykologiskt stöd.

Flertalet av bestämmelserna kommer från de rambeslut som direktivet ska ersätta eller andra internationella regelverk. Det innebär att det redan finns svensk lagstiftning som i stor utsträckning tar hand om de krav som direktivet ställer på medlemsstaterna. Det gäller inte minst den lag som vi alldeles nyss fick igenom riksdagen, som gäller förbud mot terrorismresor och finansiering av sådana och som tar hand om en hel del av detta.

I vissa delar går direktivet längre än vad som gäller i dag, och där kommer det att krävas lagstiftning. Till exempel kommer brottet grovt dataintrång att behöva läggas till bland de brott som ska kunna utgöra terroristbrott.

Direktivet innebär också viss nykriminalisering av till exempel finansiering av olika terrorismrelaterade brott. Man kommer också att behöva fundera över de stödtjänster som brottsoffer för en terroristattack ska kunna få kommer att kräva ändringar.

En annan sak som har kommit upp sent i förhandlingarna är artikel 15, som reglerar förhållandet mellan terroristbrott och andra brott i direktivet. Här kan vi behöva göra vissa lagändringar när det gäller brottet organiserande och annat underlättande av utlandsresor i terroristsyften i artikel 10. Men det får man titta närmare på vid genomförandet.

En närmare redogörelse för de svenska ståndpunkterna – och för hur kompromissförslaget förhåller sig till gällande regler i övrigt – har ni i den rådspromemoria som ni har fått ta del av, och jag får hänvisa till den.

Sammanfattningsvis tycker vi att det holländska ordförandeskapet har lyckats hitta en bra balans mellan de medlemsstater som har velat gå väldigt långt och fört fram nya långtgående förslag och dem som inte har velat gå lika långt. Direktivet kommer att skapa ett mervärde i förhållande till vad som gäller i dag, vilket är något vi ser positivt på, till exempel när det gäller bestämmelserna om finansiering av terrorism i dess olika former och en utvidgning av själva terroristbrottet. Sverige har också fått gehör för våra grundlagsfrågor.

Mot bakgrund av detta tycker vi att Sverige ska godta ordförandeskapets kompromissförslag vid behandlingen på RIF-rådet nästa vecka, som syftar till en överenskommelse om en allmän inriktning.

Vi hade en överläggning i konstitutionsutskottet i grundlagsfrågorna i förra veckan och en överläggning i justitieukskottet för de övriga frågorna i går. Vid båda tillfällena fick vi stöd för regeringens ståndpunkt.

Anf. 97 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Tack för föredragningen! Jag har samma uppfattning som regeringen, att ordförandeskapet har gjort ett gott arbete. Jag tycker också att det är rätt naturligt att vi tar in exempelvis grovt dataintrång för att detta över huvud taget ska få den effektivitet som behövs.

Det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men vi vill ändå göra ett medskick, eftersom det finns delar av en kriminalisering av handlingar som bidrar till utövande av terroristbrott. Det är mycket viktigt att de rekvisit som kommer inte blir för otydliga och svaga. Det är för att vi ska värna rättssäkerheten men också effektiviteten i lagstiftningen.

Anf. 98 ORDFÖRANDE:

Det låter klokt. Jag har lite grann samma reflektion. Jag tycker att jag ser en tendens, från de tio år som jag satt i EU-parlamentet. När något händer känner alla stor sympati, och om det landet kommer med några förslag vill man gärna hjälpa till. Men man kan inte se terroråtgärder som ett smörgåsbord där man bara tar det man tycker verkar gott, utan man måste göra konsekvensanalyser, det måste vara effektivt, det måste vara proportionerligt. Kommissionen har oftast helt struntat i att göra några som helst konsekvensanalyser när de lägger fram förslag, och det är ännu värre när medlemsländer lägger fram förslag som man inte alls har studerat i detalj.

Det är viktigt att Sverige står för de principer som regeringen har kämpat för, just för att åtgärderna ska bli effektiva, proportionerliga och förenliga med de grundläggande mänskliga rättigheterna. Man får aldrig glömma bort det, även om man kan förstå länder som har hamnat i en situation där de tror att det finns effektiva åtgärder. Det gäller att de verkligen är det också.

Jag önskar regeringen lycka till med att försvara våra grundlagar i det fortsatta arbetet.

Anf. 99 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Jag instämmer i vad föregående talare har sagt om principerna om våra ståndpunkter och lagar, att de ska upprätthållas, att individens skydd inte ska kränkas i sådana sammanhang och att det ska finnas en konsekvensanalys.

I konstitutionsutskottet har Vänsterpartiet anmält en avvikande mening. Jag vet inte om jag ska anmäla en sådan nu eller om det blir nästa steg.

2015/16:30
4 mars

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:
Du får läsa upp den. Är den lång?

Anf. 101 AMINEH KAKABAVEH (V):
Den avvikande mening som vi har anmält är kort.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:
Var vänlig och läs upp den.

Anf. 103 AMINEH KAKABAVEH (V):
Jag har faktiskt inte med mig den.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:
Vi kan läsa i protokollet: ”Vi ställer oss inte bakom regeringens ståndpunkt då förslaget innehåller alltför långtgående åtgärder. Straffrättsliga frågor ska beslutas på nationell nivå och inte av EU. Att straffbelägga resor inskränker människors grundläggande fri- och rättigheter på ett sätt som inte kan anses proportionerligt.”

Anf. 105 AMINEH KAKABAVEH (V):
Det stämmer.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:
Då har vi det som avvikande mening från Vänsterpartiet.
I övrigt finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då kommer vi till Övriga frågor under dagordningspunkterna 15 och 16. Finns det någon övrig fråga som ministern vill ta upp?

Anf. 107 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):
Jag har inget att tillägga under de punkterna.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:
Jag konstaterar att det inte finns några frågor beträffande Övriga frågor. Då tackar vi för samrådet och önskar lycka till på mötet.

Anf. 109 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):
Tackar!

§ 4 Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Ann Linde

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 25 februari 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 10–11 mars 2016

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Då välkomnar vi statssekreterare Linde med medarbetare.

Först vill jag fråga om det finns något muntligt att rapportera utöver det skriftliga från mötet den 25 februari.

Anf. 111 Statssekreterare ANN LINDE:

Svar nej.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det inte finns några frågor om detta.

Då går vi in på dagordningspunkt 3, Europeisk gräns- och kustbevakning.

Anf. 113 Statssekreterare ANN LINDE:

Precis som på senaste RIF-rådet kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport över förhandlingarna om förslaget till en europeisk gräns- och kustbevakning. Ordförandeskapets målsättning är att få fram en överenskommelse i rådet redan i april, för att sedan inleda förhandlingarna med Europaparlamentet. På det här rådet är förslaget bara uppe som en lägesrapport.

Detaljerna i regeringens ståndpunkt framgår av det skriftliga underlaget, som redan har förankrats både i justitieutskottet och i EU-nämnden. Jag vill bara ta tillfället i akt att särskilt kommentera det som är aktuellt i de pågående förhandlingarna.

Som ni känner till anser regeringen att EU i undantagsfall kan behöva ingripa i en medlemsstat mot medlemsstatens vilja. Men som inrikesministern har sagt tidigare anser vi att det är viktigt att medlemsstaterna får en tydlig roll i den beslutsprocessen.

Som det ser ut nu i förhandlingarna lutar det åt att om det blir aktuellt att fatta beslut om ingripande blir det rådet som ska fatta det beslutet, efter förslag från kommissionen. Därefter har det tillkommit ett förslag under förhandlingarna som innebär att om den berörda medlemsstaten inte samarbetar om beslutet ska rådet kunna rekommendera en eller flera medlemsstater att införa tillfälliga gränskontroller mot det landet. På så sätt skapas också en sanktionsmöjlighet i förslaget.

Givetvis bevakar vi att förslagen i förhandlingen inte står i strid med grundlagarna och att asylrätten värnas. Inför nästa behandling av frågan i RIF-rådet får vi anledning att återkomma till frågan.

Anf. 114 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för redovisningen!

Jag har bara en kunskapsfråga. Vilka majoritetsförhållanden gäller i styrelsen för att kunna fatta ingripandebeslut mot en medlemsstats ställningstagande, som kan vara negativt, vara ett nej?

Mitt andra påpekande är att i det skriftliga materialet står det att det *bör* bevakas att förslaget inte kommer i konflikt med svensk grundlag. Nu sa statssekreteraren ett annat ord i den muntliga redovisningen. Det är självklart det som gäller. Jag vill bara försäkra mig om att den lagstiftning som ska antas på EU-nivå måste bevakas så att den inte står i strid med grundlag och att vi är mycket tydliga på den punkten.

Anf. 115 Statssekreterare ANN LINDE:

Tack så mycket, Eskil Erlandsson, för de frågorna. På den första frågan kan jag säga att det är enkel majoritet som gäller. I den andra frågan kan jag bara säga att vi är helt överens. Givetvis ska det stå i överensstämmelse med grundlagarna.

Anf. 116 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Vi vill fortfarande betona behovet av åtgärder på kort sikt utifrån de regelbestämmelser och det Frontex vi har i dag och försöka få det att fungera. Det måste nog upprepas gång efter annan. Statsministern har tidigare sagt i dag att man tittar och avvaktar för att se de eventuella behov man kan ha, skickar helikoptrar, båtar etcetera. Sverige har i dag fyra personer på plats.

Vi vill återigen trycka på åtgärder på kort sikt utifrån det regelsystem som finns. Det är ofta EU:s problem att när vi ser att någonting inte fungerar tenderar kommissionen att lappa och laga lite till på regelverket i stället för att se till att regelverket fungerar.

Däremot upplever vi att ståndpunkterna börjar förändras från regeringens sida och börjar tillmötesgå en del av de farhågor som vi har haft. Vi är beredda att lyfta den avvikande meningen vi har haft tidigare eftersom vi ser att det börjar närma sig vår del.

Jag vill ända påpeka behovet av att regeringen trycker på för att få ett bättre budgetunderlag. Det är väldigt svårt att tro på den kalkyl som har presenterats. Det har vi också framfört tidigare. Det är mycket viktigt att mandatet tydliggörs, eftersom det är ganska otydligt i vissa delar.

Jag vill även nämna att det är mycket viktigt att reda ut ledningsförhållandet i extremsituationerna så att det inte förblir oklart. Det uttryckte inte minst regeringen själv i går i justitieutskottet. Det kan handla om svåra situationer till sjöss exempelvis.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för medskicken. Den här gången är det en informationspunkt, men det kan användas i förhandlingarna.

Anf. 118 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för informationen. Jag vill instämna i de medskick som kom från Krister Hammarbergh. Jag tycker att ordförandens ansats att flytta detta till april från juli är bra. Men det gäller att man från början får en lite större tydlighet. Jag känner en stor

oro för att finansieringen inte är klar och man ändå vill göra ett tidigare-läggande.

Utöver det tackar jag för förtydligandet gällande att det inte ska bryta mot grundlagar. Det är någonting som är väldigt grundläggande för oss alla. Jag tror också att mandatet behöver diskuteras så att man från början vet hur det går de gånger man kanske måste använda den enkla majoriteten. Det vore bra om man kanske redan från början problematiserade det utan att nämna specifika länder eftersom vi redan nu vet att EU kanske kan bli tvungen att använda detta mot dem eftersom de inte riktigt sköter sin del i det gemensamma.

Jag tror att det skulle vara bra om man redan nu i diskussionen och informationen väldigt tydligt trycker på de problem som vi ser framför oss och att man är ärlig med det.

Anf. 119 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag vill lyfta fram vår avvikande mening i justitiekottet. Jag vet inte om det passar här. Det gäller gränskontroll och dess förvaltning av subsidiaritetskäl.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Vi får ta det som ett medskick eftersom det är en informationspunkt den här gången. Vi kommer att återkomma till det.

Anf. 121 AMINEH KAKABAVEH (V):

Då blir det ett medskick.

Anf. 122 Statssekreterare ANN LINDE:

Jag vill tacka för medskicken. Vi har inga invändningar. Det är samma linje som regeringen kommer att föra fram. Det handlar om att göra förtydliganden, ta upp finansieringen, titta på mandatet och problematisera vissa frågor. Jag kan inte säga att det finns någonting som vi inte skulle ta upp. Jag tar med mig det så att inrikesministern framför det nästa torsdag.

Anf. 123 ORDFÖRANDEN:

Det tackar vi för. Vi går vidare till dagordningspunkt 5 om vapendirektivet.

Anf. 124 Statssekreterare ANN LINDE:

Det är en riktlinjedebatt. Vid mötet kommer ministrarna att hålla riktlinjedebatten om specifika frågor om EU:s vapendirektiv. Frågorna rör fem saker.

För det första är det minimiålder för tillstånd eller innehav. För det andra är det obligatoriska läkarundersökningar. För det tredje är det förbud för vissa halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk. För det fjärde är det undantag från förbudet mot helautomatiska vapen för innehav för kulturella eller historiska ändamål. För det femte är det internethandel för privatpersoner.

Regeringen kommer att fortsätta att driva den ståndpunkt som justitiekottet enhälligt ställt sig bakom vid överläggningen den 2

februari med inrikesminister Ygeman. Vid den överläggningen kom vi bland annat överens om att vi är generellt kritiska till förslagen om obligatoriska läkarundersökningar, 18-årsgränsen för innehav, en generell femårsbegränsning för tillstånd för kategori B och striktare regler om distanshandel mellan privatpersoner.

För alla dessa frågor anser regeringen att det även i fortsättningen bör finnas en flexibilitet i direktivet.

Anf. 125 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det enda jag saknade där var läkarundersökningar som frågekomplex.

Anf. 126 Statssekreterare ANN LINDE:

Jag sa det.

Anf. 127 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Okej. Då noterade jag inte det. Jag tycker att regeringen kanske inte helt utan press har förtydligat ståndpunkterna vartefter. Vi delar dem. Det gäller inte minst efter subsidiaritetsprövningen som justitieutskottet gjorde och det motiverade yttrandet som vad jag förstår nu används i debatten inte minst i Europaparlamentet. Regeringen har även gått ut med ett separat pressmeddelande för att tala om exakt vilka punkter som man har varit kritiska till. Det tycker vi är bra. Vi avvaktar diskussionen och önskar lycka till i förhandlingarna.

Anf. 128 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Tack för redovisningen. Även jag ställer upp på det som är överenskommet. Mitt påpekande är att jag tycker att det är jätteviktigt i det här sammanhanget att regeringen söker allierade apropå att risken finns att Sverige blir överkört i dessa sammanhang. Förhållandena är diametralt annorlunda i ganska många medlemsstater.

Min fråga i det sammanhanget är: Vilka ansträngningar har så här långt gjorts för att skaffa allierade så att vi kan få igenom de påpekandekrav som vi har från svensk sida?

Anf. 129 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen. Likt Eskil Erlandsson undrar jag: Förutom Sverige och Finland, vilka medlemsstater problematiserar detta och har kanske en lite liknande situation som vi har och har en annan syn när det gäller både jakt och sportskytte, och som kanske kan ses som allierade partner? Finns det en risk att detta kommer att påverkas?

Inrikesministern har varit väldigt tydlig tidigare att han gärna vill och skulle vilja se en kategorisering där man går igenom vapen för vapen och del för del. Vad är risken i det, och hur kan det i så fall påverka den starka kulturen av idrottsgren som vi ändå har i Sverige?

Anf. 130 Statssekreterare ANN LINDE:

Jag skulle vilja att Nils Hänniger som varit med i alla förhandlingar svarar på frågan mer detaljerat.

Anf. 131 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER:

När det gäller det kontakter som vi har tagit under hand, som svar på Eskil Erlandssons fråga, har vi varit i kontakt med de flesta andra medlemsstater. Framför allt har vi haft nära kontakter med kommissionen. Vi har spelat in sex konkreta textförslag.

Vi har också sett att de textförslagen i stort sett ordagrant har återkommit i Europaparlamentets preliminära texter inför dess lagstiftningsförslag. Vi har gjort allt som vi brukar göra. Vi har gott hopp om att våra ståndpunkter ska i varje fall till del godtas. Det gäller bland annat förvaringsbestämmelsen, en helt ny bestämmelse om säker förvaring, som mottogs positivt av en majoritet.

Vad tycker andra medlemsstater? Var står de? >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Sverige har en jakttradition. Men i Europa finns också en sportskyttetradition. Det är svårt att här gå in på vad var och en tycker och var varje medlemsland står. Det finns ett stöd för många av Sveriges synpunkter. Så skulle jag uttrycka mig för att inte säga för mycket.

Anf. 132 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag har en följdfråga där. Det är naturligtvis bra att vi får med ett stöd för regelverk för vapenförvaring och transporter av vapen. Men finns det ett stöd för de punkter där vi är kritiska mot förslagen och inte bara adderar ytterligare regler?

Anf. 133 Ämnesrådet NILS HÄNNINGER:

Det finns stöd också för de punkterna. I flera frågor – som obligatoriska läkarundersökningar, förbud mot halvautomatiska vapen, för att bara ta två – är det kanske 50–50 eller 60–40 bland medlemsstaterna om vad de tycker.

Det är inte bara så lätt, vilket debatten i Coreper i veckan visade, att man i dokumentet inför riktlinjedebatten kan välja alternativ A, B eller C. Många medlemsstater vill ha alternativ F eller G eller en kombination av flera. Det är en dynamisk och komplex förhandlingssituation där det är ett tagande och givande.

Kommissionen har också antytt att den kan tänka sig att backa på några av de fem. Men då ska andra tas upp, till exempel frågan om hel- och halvautomatiska vapen, som ligger kommissionen varmt om hjärtat. Så har vi uppfattat det.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga om lagstiftande verksamhet som statssekreteraren vill ta upp?

Anf. 135 Statssekreterare ANN LINDE:

Nej, vi har inte fått någon övrig fråga.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till
Terrorismbekämpning, dagordningspunkt 10.

Anf. 137 Statssekreterare ANN LINDE:

Rådet ska följa upp och diskutera genomförande av de rådsslutsatser om åtgärder mot terrorism som antogs vid det extrainsatta rådsmötet för rättsliga och inrikes frågor som ägde rum direkt efter attentaten i Paris. Det är viktigt att de åtgärder som man har beslutat om verkligen genomförs och genomförs i rimlig tid.

Regeringen har ställt sig bakom rådsslutsatserna som innehåller många viktiga steg framåt i arbetet för att möta hotet från terrorismen. Rådsslutsatserna lyfter särskilt fram åtgärder inom sex områden: PNR, skjutvapen, stärkt gränskontroll, informationsutbyte, finansiering av terrorism och rättsliga åtgärder mot terrorism och våldsbejakande extremism.

Det nederländska ordförandeskapet lägger särskild vikt vid initiativ för att stärka informationsutbytet mellan myndigheter i medlemskapsländerna och inom EU som Europol och Frontex. Inom detta område är rådsslutsatserna främst inriktade på att bättre utnyttja befintliga system och verktyg för informationsutbyte. Det stöder Sverige. I övrigt vill jag bara hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 138 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag vet inte om vi ska ta a, b och c i klump.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar det som att statssekreteraren har föredragit a, b och c, alla tre. Det får du göra om du vill.

Anf. 140 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

B och c är ju information, men a är ändå en diskussion. Det gäller snarare informationen och motverkan av terrorismresor.

Där har vi tidigare fått information från inrikesministern själv att han har deltagit i frukostar för att diskutera inflödet av stridande när vi talar om IS, Isil eller Daish, som regeringen har valt att benämna organisationen.

Detta är oerhört viktigt, och det är tragiskt att medlemsstater inom unionen fortfarande inte har kriminaliserat inflödet av stridande till bland annat IS och andra terrororganisationer.

Nu är det på gång i Sverige, och vi har fattat det beslutet. Det skulle vara önskvärt om fler länder tog sådana beslut. Regeringen får därför gärna driva på i diskussionen om det.

Det blir intressant att se i rapporten från ordförandeskapet om ordförandeskapet vill driva på i frågan.

Anf. 141 AMINEH KAKABAVEH (V):

Det här är ingen beslutsfråga, eller hur?

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

Den första biten om uppföljning och genomförande av slutsatserna är en diskussionsfråga med inriktningsbeslut.

Anf. 143 AMINEH KAKABAVEH (V):

Jag tror att vi hade en avvikande mening när det gäller resor i terror-syfte. Jag tror att vi hade en diskussion om det, men det är i alla fall samma som i justitieutskottet. Det är känt att Vänsterpartiet har denna synpunkt.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Du nämnde hur som helst frågan den 16 december och kan hänvisa till det, så då tar vi det i stället.

Anf. 145 Statssekreterare ANN LINDE:

Till Ulrika Karlsson vill jag säga att vi kommer att följa vad de säger på mötet och återkomma. Vi kommer att framhålla den kriminalisering av dessa resor som nu kommer att ske i Sverige. Givetvis är det positivt om andra länder följer efter.

Men som jag sa i mitt inlägg är ett av problemen att man inte implementerar fattade beslut tillräckligt starkt. Det understryker vi. Men det gäller generellt på flera områden att det går lite långsamt ibland att genomföra redan fattade beslut.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning vad gäller dagordningspunkt 10 a, och för punkterna b och c tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13, som jag har hört talas om i 20 år: Europeiska åklagarmyndigheten.

Anf. 147 Statssekreterare ANN LINDE:

Låt mig varna för att det blir ett långt inlägg eftersom vi vill berätta om allt som är på gång.

Sverige har hela tiden haft en skeptisk inställning till förslaget om en europeisk åklagarmyndighet, Eppo. Vi har ännu inte tagit ställning till om Sverige ska delta om det blir verklighet. Trots vår avvaktande hållning har regering och riksdag varit överens om att vi ska vara aktiva i förhandlingarna eftersom Sverige kommer att beröras av myndigheten oavsett om vi deltar eller inte. Gränsöverskridande brottsutredningar kan komma att beröra oss likaväl som andra stater.

Målsättningen är därför att få förslaget i linje med svenska utgångspunkter om till exempel effektivitet, rättssäkerhet och öppenhet.

Nästa vecka är det fjärde gången ministrarna får uttala preliminärt stöd eller inte till vissa artiklar i förslaget. Denna gång presenterar ordförandeskapet artiklarna i form av en framstegsrapport. Det är alltså en ganska allmän formulering som syftar till att notera och diskutera framstegen i förhandlingarna.

Jag välkomnar detta sätt att uttrycka arbetet på, för då blir det tydligt att vi inte har tagit slutlig ställning till hela förslaget eller delar av det.

Vilka är då de framsteg som vi nu ska uttala oss om? Under året har vi förhandlat tre typer av frågor. Först och främst har vi diskuterat Eppos relation med externa aktörer, alltså relationen mellan Eppo och andra

medlemsstater men också mellan Eppo och andra EU-organ, till exempel Eurojust och Europol.

Här har vi bland annat haft framgångar med att bryta ut reglerna om dataskydd för att kunna behandla dem i ett senare sammanhang. Relationen med Eurojust har också förbättrats till förmån för Eurojust, vilket ju är den svenska linjen.

Den andra delen har handlat om administration i vid bemärkelse. Till detta område hör också bestämmelserna om öppenhet och sekretess. Vi har arbetat hårt för att se till att öppenhetsförordningen fullt ut ska tillämpas på Eppo, men motståndet från andra medlemsstater är fortfarande stort. Det finns en oro för att brottsutredningar kan förstöras, och de har svårt att se några fördelar med öppenhet.

Vi vill få in den viktiga principen om att frågan om utlämnande av handlingar ska prövas i varje enskilt fall oavsett om det rör sig om brottsutredningar eller inte. Vi nådde nyligen en stor framgång i och med att kommissionen numera delar Sveriges inställning. Tyvärr är det bara *ett* annat land som delar vår inställning, och det är >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, men nu är det i alla fall Sverige, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och kommissionen. Vi har reserverat oss mot det liggande förslaget, som dock fortfarande stöds av en majoritet.

Även bestämmelsen om den europeiska ombudsmannen är otillfredsställande eftersom tillsynen begränsas till administrativa frågor. Detta är viktigt eftersom åklagarverksamheten inom Eppo annars kommer att stå utan tillsyn, och den ska vara självständig i förhållande till medlemsstaterna.

Regleringen av sekretessen har vi lyckats driva på ett tillfredsställande sätt. Nationella bestämmelser ska tillämpas på nationella myndigheter som bistår Eppo med utredningen, vilket inte var tydligt i ursprungsförslaget.

Det tredje området handlar om finansiella frågor. Regleringen på området är numera förhållandevis god. Kollegiet har fått ett övergripande ansvar för ekonomin, vilket är i linje med vår inställning. Även andra regler har förbättrats i olika avseenden.

Den stora frågan är förstas vad Eppo kommer att kosta. Vi väntar på att få ta del av beräkningar från kommissionen. Förhoppningsvis kommer de att presenteras nästa vecka, men det vet vi inte.

Ordförandeskapet har också hunnit lyfta upp de så kallade slutbestämmelserna på förhandlingsbordet. De omfattar bland annat bestämmelser om när förordningen ska träda i kraft och hur förordningen ska utvärderas om fem år.

Här har vi gjort två framsteg. Det ena innebär att det ska införas en övergångsperiod på flera år från det att förordningen antas till det att medlemsstaterna behöver ha lagstiftning på plats för den nya EU-myndigheten. Det andra framsteget är att kommissionens utvärdering inte ska innefatta något förslag till utvidgning av Eppo:s behörighet till andra typer av brott.

Förhandlingarna pågår fortfarande. Därför får vi återkomma om det skulle ske väsentliga förändringar inför rådsmötet. Generellt vill jag ändå säga att vi kan ge vårt preliminära stöd till de artiklar som vi har förhand-

2015/16:30

4 mars

lat klart, förutom när det gäller artikeln om öppenhetsförordningen och artikeln om den europeiska ombudsmannen.

Ordförandeskapet har också frågat vilka kostnader som ska bäras av Eppo och vilka som ska bäras av varje medlemsstat när det gäller brottsutredande verksamhet.

Regeringen menar att varje medlemsstat bör stå för de kostnader som uppkommer hos de nationella myndigheterna i samband med en brottsutredning som bedrivs av Eppo. Dessa kostnader – det gäller framför allt polisens och Tullverkets förundersökningskostnader – står vi för redan i dag, och vi vill inte ha någon förändring när det gäller detta.

Slutligen har det aviserats att kommissionär Jourová ska presentera en preliminär ny kostnadsanalys för Eppo i anslutning till mötet. Vi kommer med intresse ta del av den eftersom finansieringen av en ny EU-myndighet som Eppo är en viktig fråga för Sverige.

Jag vill återigen understryka att det i nuläget inte handlar om ja eller nej till Eppo. Det står helt klart redan nu.

Däremot motsätter vi oss inte fortsatta förhandlingar. Nu närmast står dataskyddsbestämmelserna på tur att diskuteras. Det är förstås ett viktigt område för oss. Vi kommer att vara tydliga med att vi inte har tagit ställning till förslaget.

Vi får återkomma med en helhetsbild när förhandlingarna har kommit längre.

Hittills i förhandlingarna har vi alltså nått en del framgångar trots vår skeptiska hållning. Det ligger i vårt intresse att förslaget är förenligt med svenska regelverk och rättstillämpning eftersom förslaget kan användas som mall för förslag på andra områden.

Anf. 148 TINA ACKETOFT (L):

Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen. Det var mycket bra att få denna långa redogörelse, för det är en klurig fråga. Det är inget som vi bara ska avskrivna eller tacka ja till.

Det är väl känt att Liberalerna har en positiv hållning i denna fråga, till skillnad från regeringens negativa inställning.

Om regeringen arbetade lika aktivt i Bryssel för frågor man är positiv till som man gör för frågor man är negativ till hade Sveriges röst i EU varit väldigt stark.

Jag tackar för det hårda arbetet och säger som sagt varken ja eller nej. Vi har ingen avvikande mening eller så utan följer också detta arbete. Jag hoppas att Sverige kan få en samsyn där vi så småningom gemensamt ställer oss bakom Eppo.

Anf. 149 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag tackar för redogörelsen. Självklart ställer vi oss bakom fortsatta förhandlingar. Vi är lika begränsat förtjusta nu som tidigare och hade hoppats att det holländska ordförandeskapet skulle ha en grekisk effektivitet i just denna fråga.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi har kvar dagordningspunkterna 15 och 16 under Övriga frågor. Vill statssekreteraren kommentera någon av dessa?

Anf. 151 Statssekreterare ANN LINDE:

Nej. Vi har skickat ut skriftligt underlag om b, c och e som faller inom inrikesministerns område. Om det inte finns några frågor hänvisar jag till detta material.

2015/16:30

4 mars

Anf. 152 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för samrådet och önskar lycka till på mötet.

§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvårdsfrågor samt konsumentfrågor

Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 7 december 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 7 mars 2016

Anf. 153 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke med medarbetare hit. Finns det någon muntlig återrapport utöver det vi redan fått skriftligt från den 7 december 2015?

Anf. 154 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Herr ordförande! Nej, det finns inget utöver det skriftliga.

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Då går vi rakt på dagordningspunkt 10 b, Utkast till rådets slutsatser om ökad jämställdhet för hbt-personer.

Anf. 156 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Herr ordförande och ledamöter! Jag är här för att samråda om utkast till rådsslutsatser om hbt-personers rättigheter. Överläggning med arbetsmarknadsutskottet skedde den 2 februari 2016.

Syftet med rådsslutsatserna är att sätta frågor om hbt-personers situation på rådets dagordning.

Rådsslutsatserna är ett svar på kommissionens åtgärdslista för att stärka hbt-personers rättigheter, som kommissionen presenterade i december 2015. I slutsatserna uppmanar rådet kommissionen att implementera åtgärderna i åtgärdslistan och uppmärksamma hbt-personers åtnjutande av de grundläggande rättigheterna. Slutsatserna inbjuder också medlemsstaterna att arbeta mot diskriminering på grundval av sexuell läggning och könsidentitet.

Det nederländska ordförandeskapet presenterade initialt förslag till rådsslutsatser som behandlade både jämställdhet och hbt-personers rättigheter. Efter invändningar från flera medlemsstater har förslaget delats upp i två separata rådsslutsatser. Ordförandeskapet har dock varit tydligt med att man ser dessa båda slutsatser som ett paket. Jag ansvarar för de slutsatser som gäller hbt-personers rättigheter.

Regeringen är positiv till att frågor om hbt-personers rättigheter lyfts fram inom EU. Under förhandlingarna har regeringen gett stöd till separata rådsslutsatser om jämställdhet respektive hbt-personers rättigheter. Regeringen har också fått gehör för ståndpunkten att slutsatserna tydligare ska återspegla att hbt-personer omfattas av de mänskliga rättigheter-

na. Regeringen fick stöd för dessa ståndpunkter vid överläggning i arbetsmarknadsutskottet den 2 februari 2016. Fyra medlemsstater har fortfarande granskningsreservationer på slutsatserna.

Förslaget till svensk ståndpunkt är: Regeringen välkomnar att ordförandeskapet presenterar rådsslutsatser på hbt-området, då dessa frågor har begränsad synlighet på EU:s dagordning och därför behöver lyftas fram. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom ett antagande av utkast till rådsslutsatser och stöder att de antas som ett paket tillsammans med slutsatserna om jämställdhet. Om det blir en diskussion vid rådmötet bör Sverige verka för att slutsatserna antas utan att de försvagas i sak.

Anf. 157 ORDFÖRANDEN:

Jag önskar ett förtydligande. I våra papper står det hbt-personer, men ministern säger konsekvent hbt-personer.

Anf. 158 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUNKE (MP):

Det ska vara hbt-personer; det är så det har föredragits i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 159 TINA ACKETOFT (L):

Vi ställer oss naturligtvis bakom regeringens ståndpunkt. Vi vet att detta är en fråga som lätt sopas under mattan av många av EU-28-länderna, och det är viktigt att de som verkligen tror på att alla människor ska få åtnjuta de mänskliga rättigheterna driver de här frågorna väldigt starkt.

Slutsatsen avhandlar enbart diskriminering. Det är naturligtvis en väldigt viktig fråga, men det står inte ett ord om hatbrott och hot och om det faktum att man inte kan arrangera prideparader i många av EU-28:s länder. Är det någonting som regeringen ämnar föra en fortsatt diskussion om? Finns det någon speciell orsak till att man har fokuserat bara på diskriminering och inte på hot- och hatbrott?

Anf. 160 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för föredragningen. Från Sverigedemokraternas sida delar vi självklart uppfattningen att alla människor ska omfattas av de mänskliga rättigheterna. När vi pratar om deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna är kanske FN ett bättre organ. I det här fallet, när det gäller hbt-personer, anser vi att det är frågor som i första hand ska avgöras i de enskilda medlemsstaterna. Vi tycker inte att det här är en EU-fråga och kan därför inte stödja antagandet av rådsslutsatserna. Vi menar att det här är en nationell kompetens och att varje medlemsstat själv ska få avgöra hur man ska hantera frågor om sexuella minoriteter och hbt-personer. Det är ingenting som EU ska lägga sig i.

Det är självklart viktigt att alla människor åtnjuter de mänskliga rättigheterna, men vi har ett annat överstatligt organ, Förenta nationerna, som arbetar med de frågorna. Vi tycker i det här läget att det är helt onödigt att EU lägger sig i detta. Det ska skötas på nationell nivå. Därmed anmäler vi avvikande mening i förhållande till statsrådet och regeringen.

Anf. 161 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):
Jag avvaktar svaret på Tina Acketofts fråga innan jag tar till orda.

Anf. 162 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Jag svarar först Sverigedemokraterna och lämnar sedan över till Marie att svara på frågan om hatbrott.

Jag är otroligt stolt över mitt älskade Europa, som skakas i sina grunder men som nu har kommit till ett läge där de här frågorna ligger på bordet för första gången i rådets historia. Nu får vi bara hoppas att det går vägen. Det här är absolut en fråga för EU *och* för FN *och* för varje land. Tyvärr är det inte så att varje land vill arbeta i den här riktningen och har den kompetensen. Men om nu det här går igenom är det ett stort steg för Europa, ett steg som vi behöver ta. Det är mitt svar till Sverigedemokraterna.

Anf. 163 Kanslirådet MARIE EK:

Jag är kansliråd vid enheten för diskrimineringsfrågor på Kulturdepartementet.

Det är ordförandeskapet som har lagt fram de här rådsslutsatserna, som är ganska allmängiltiga. Vi har verkat för att tydligare lyfta fram att hbt-personer omfattas av de mänskliga rättigheterna. Jag tror att ordförandeskapet förutsett att det skulle bli en del diskussion om de här slutsatserna, och det krävs konsensus för att de ska antas. De går inte in på specifika sakfrågor eller områden där hbt-personer har särskilt svåra situationer eller så, utan hänvisar och uppmanar kommissionen till att fortsätta att jobba med den så kallade List of Actions, som omfattar ett antal områden, där hets och hatbrott tydligt framgår. Man uppmanar även FRA, EU:s byrå för grundläggande rättigheter, att fortsätta att ta fram statistik som synliggör utsattheten och som kan vara till stöd för medlemsländerna.

Anf. 164 AMINEH KAKABAVEH (V):

Detta är jättebra! Vi stöder det naturligtvis. Tack så jättemycket för att Sverige driver de grundläggande mänskliga rättigheterna för den mest utsatta gruppen! Jag skulle dock säga hbtq, för det är viktigt att man inkluderar queer och kvinnor i denna fråga.

Tina fick svar på sin fråga, och jag tänkte också lyfta fram frågor om hatbrott och rättigheter. Det gäller inte minst kvinnor, romer och afrikaner. Det sker så många hatbrott mot olika individer och grupper, inte minst i många delar av Europa, också naturligtvis i Sverige.

Det som presenterats är väldigt bra, och jag hoppas att vi kommer att återkomma till de andra frågorna också.

Anf. 165 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Det här är oerhört viktiga frågor. Bland de insatser som kommissionen lagt fram och som man ska göra finns det en punkt om att bland annat förse politiska beslutsfattare med siffror och fakta om utmaningarna på hbt-området i EU. Jag undrar vem det är som ska förse politiska beslutsfattare med siffror och fakta om utmaningarna, vem som

bedömer vilka utmaningarna är och så vidare. Det framgår inte. Jag har inte förstått vem det är som egentligen kommer att göra det. Det är min första undran.

Det andra är att jag uppfattade att ministern sa att det här ska antas utan att försvagas i sak. Det var det mandatet man sökte; man skulle anta det utan att det försvagas i sak. Men om det under förhandlingarna försvagas i sak, vad gör regeringen då? Säger vi nej då? Jag önskar ett tydliggörande av hur man ser på det.

Det som vi särskilt vill betona och som är bra gäller utvidgningsfrågor, grannskapsområdet och tredjeländer. Det är också bra att man lyfter in det här i EU:s utrikespolitik. Det finns väldigt bra punkter, men de är också kontroversiella, så det finns en risk att detta försvagas i sak. Vad gör regeringen då?

Anf. 166 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Det är viktiga frågor och betoningar. Ulrika Karlsson undrar vilka det är som ska ta fram den statistik och de fakta som man hänvisar till. Det är FRA, EU:s byrå för grundläggande rättigheter. FRA har till uppgift att bistå EU:s institutioner med stöd och sakkunskap i frågor som berör grundläggande rättigheter. Det är dem man syftar på.

Jag sa i mitt anförande att vi ska verka för att slutsatserna antas utan att ha försvagats i sak. Detta är en stor diskussion, och det är på måndag som diskussionen ska ske. Det är fyra länder som nu har reservationer – Polen, Ungern, Litauen och Lettland. Det skulle kunna visa sig att det här drivs vidare och blir så förtunnat att det inte ens överensstämmer med det som står i dag. Vi diskuterade tidigare att vi inte kommer att vara ensamma om detta, om det blir en större diskussion och att man kanske bordlägger frågan. Ordförandeskapet kan ju också agera, för de har varit väldigt drivande. Vi ska i diskussionen verkligen verka för att det inte tunnas ut. Men vad gör vi om det gör det? Jag tittar på mina experter. Vi ska verka för att de antas i sak.

Anf. 167 Kanslirådet CHRISTINA HAMMARSTEDT:
Jag är kansliråd vid enheten för diskrimineringsfrågor.

Som statsrådet säger får regeringen försöka verka för att det inte kommer in förändringar som försvagar texten. Kommer det in förändringar som försvagar texten så att det inte blir någonting alls kvar får man ta ställning till det på plats. Det är många medlemsstater som har agerat när andra medlemsstater kommit med ändringsförslag, så Sverige kommer inte att vara ensamt där. Men det kan hända att ordförandeskapet bestämmer sig för att det har kommit in för många ändringar och gör detta till ordförandeskapets slutsatser i stället.

Anf. 168 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag tackar statsrådet för föredragningen i en viktig fråga. Är er bedömning då att det är viktigare att få någon typ av genombrott i de här frågorna i EU, eller är bedömningen att man kan ta tillbaka det i en arbetsgrupp? Finns det en rådsarbetsgrupp på det här området som kan jobba vidare med frågan och återkomma med ett bättre förslag, eller är

riskerna då att det inte kommer tillbaka? Jag antar att det är något slags balansgång för ministern.

Anf. 169 Kanslirådet MARIE EK:

Det finns ingen arbetsgrupp där de här frågorna tydligt hör hemma. De är närmast förknippade med diskrimineringsfrågorna. De hanteras för närvarande i High Level Group on Non-Discrimination. Någon rådsarbetsgrupp finns inte för dem.

Anf. 170 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Behövs det enhällighet för det här? Då kan ju de problematiska länderna sätta käppar i hjulet, och då är det en oerhört viktig diskussion vad vi i så fall är villiga att släppa och vad vi inte är villiga att släppa. Jag skulle inte vilja att vi släppte de punkter som berör utvidgning, grannskap och tredjeländer samt användning av EU-biståndspolitiken och utrikespolitiken. Men det är också de kontroversiella delarna. Har regeringen någon synpunkt på vad man kan tänka sig att släppa på och inte? Hur urvattnat kan det bli innan vi säger nej och uttalar oss för att ta tillbaka det till arbetsgruppen eller liknande? Hur ser ni på det?

Anf. 171 ORDFÖRANDEN:

Vi kan inte här förutse varje tänkbart förslag från varje tänkbart annat land och hur vi ska reagera på det. Men kan vi få något slags inriktning? Finns det någon smärtgräns? Finns det kanske någonting som absolut måste finnas med? Som ministern sa är detta ett unikt tillfälle att få upp de här frågorna på rådet och få rådet att fatta beslut. Även det är viktigt.

Anf. 172 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUNKE (MP):

Jag delar ledamotens farhågor och håller med om vikten av att texten inte får tunnas ut ytterligare. Vi har ställt oss bakom den som den är i dag och hur rådsslutsatserna är formulerade.

Som sas tidigare är worst case scenario för mig att ordförandeskapet tar det från rådets bord och gör texten till sin egen. Då får den inte samma kraft. Det är enhälligheten vi vill ha. Det är worst case scenario. Vi får fortsätta kämpa och arbeta med frågorna utifrån den situationen.

Jag har, vid sidan om, talat med många kollegor i liberala demokratiska länder. Jag känner mig trygg med att vi är många som känner att den här produkten måste vara som den är nu, och att vi vill arbeta utifrån den. En förtunning av precis de gränserna du nämner, där vi ser att de behövs, blir svårt att arbeta utifrån.

Mitt worst case scenario är, återigen, att ordförandeskapet tar tillbaka det.

Enhälligheten finns inte bland alla 28 länder. Det är såklart otroligt trist.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Jag ser nickanden runt bordet när det gäller denna strategi. Jag finner då att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt. Sverigedemokraterna hade en avvikande mening.

Jag tackar för samrådet kring denna punkt. Finns det någon övrig fråga under ministerns ansvarsområde som kommer att tas upp och som du vill diskutera här?

Anf. 174 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNIKE (MP):

Nej.

Anf. 175 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi inte heller har några frågor när det gäller det.
Vi önskar lycka till på mötet.

§ 6 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 7 december 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 7 mars 2016

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar Ylva Johansson med medarbetare.

Finns det något utöver den skriftliga återrapport från den 7 december som vi har fått som ministern vill ta upp muntligt?

Anf. 177 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Nej, jag har lämnat den skriftliga återrapporten. Jag svarar gärna på frågor.

Anf. 178 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi inte har några frågor.

Då går vi vidare till dagordningspunkt 4, Den europeiska planeringsterminen.

Anf. 179 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här är en återkommande årlig punkt på Epsco-dagordningen. Det är arbetsmarknads- och socialministrarnas bidrag till Europeiska rådets möte i mars. Toppmötet i mars ska ge vägledning om medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.

Punkt 4 innehåller olika underpunkter. Några är informationspunkter, och några är beslutspunkter. Ska jag ta alla på en gång, ordföranden?

Anf. 180 ORDFÖRANDEN:

Ja, tack. Jag tror att vi klarar av att hantera det.

Anf. 181 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Under punkterna a och b kommer flera rådskonstellationer att diskutera genomförandet av landsspecifika rekommendationer. Jag tror att finansministern har överlagt med nämnden om detta tidigare.

På Epsco kommer fokus förstås att vara arbetsmarknaden.

Sysselsättningskommittén har också tagit fram ett bidrag till diskussionen. Och landsrapporterna kommer att ligga till grund för diskussionen. Det här är helt enkelt en ren informationspunkt.

Sedan kommer underpunkt c, i, är antagande av rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten. Jag hade den 2 februari i år överläggningar med arbetsmarknadsutskottet om detta. Vår bedömning är att vi har fått gott gehör för de svenska ståndpunkterna, bland annat vad gäller att balans i arbetslivet för både

män och kvinnor och ökat arbetskraftsdeltagande bland kvinnor har bidragit till tillväxt.

Mitt förslag är att Sverige på rådsmötet kan ställa sig bakom att slutsatserna antas.

Underpunkt c, ii, gäller den gemensamma sysselsättningsrapporten. Den visar att sysselsättningen och den sociala situationen förbättras långsamt, även om det fortfarande är stora skillnader mellan medlemsstaterna. Sverige faller relativt väl ut när vi jämförs med de andra länderna.

Jag föreslår att Sverige på rådsmötet kan ställa sig bakom att rapporten antas.

Det blir också en riktlinjediskussion. Jag kommer i mitt inlägg att lyfta fram att rekommendationerna är ett välkommet bidrag till den nationella politiska processen. Men jag kommer också att vara tydlig med att hur man svarar upp mot rekommendationerna är ett politiskt vägval som måste göras nationellt.

Anf. 182 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Ordförande! Jag vill tacka för föredragningen.

Jag vill upprepa den synpunkt vi lämnade även till finansministern vad gäller landsrapporten och särskilt hyresmarknaden. På s. 35 radar man upp, på ett väldigt målande sätt, de problem som finns med utnyttjandet av det befintliga beståndet på den svenska hyresmarknaden. Problemen gäller både första- och andrahandsmarknaden, men särskilt andrahandsmarknaden. Det kopplar man även lite till flyktingfrågan och människor som har ett litet eget kapital och deras boendesituation. På s. 66 konstaterar man att det inte görs några framsteg på just det här området, alltså inte begränsade framsteg utan inga framsteg.

Det kan vara värt att ta det med sig, i till exempel bostadssamtalen och så vidare. Det sa vi även till finansministern.

Anf. 183 ORDFÖRANDE:

Som information togs frågan upp även med finansministern. Hon betonade då vikten av att man kommer att lyssna på de förslag som kommer in från övriga partier och att man kommer att ta en diskussion om dem framöver.

Anf. 184 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag har inte heller någon avvikande mening. Jag tänker på migrationskrisen arbetstillfällen för det stora antalet nya migranter eller flyktingar som har kommit till Europa. Jag vet att det finns med någonstans, men jag vet inte om det är på den här punkten. Det är viktigt att det finns med i diskussionen. Det kanske i och för sig kan vara aktuellt på flera punkter. Men har statsrådet någon kommentar kring det?

Det kan vara på det sättet att de länder som i princip inte har tagit emot några flyktingar kanske kan erbjuda arbetstillfällen. Många av de länderna, bland annat öststaterna som inte har tagit emot, har också en demografisk utmaning, vilket kanske gör att arbetskraft behövs där. Diskussionen vore intressant.

Anf. 185 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Flera olika underpunkter behandlas under den här punkten. Sverigedemokraterna har tidigare varit tydliga med våra ståndpunkter när det gäller den europeiska planeringsterminen och inte minst de landspecifika rekommendationerna. Det gäller även till exempel Europa 2020-strategin.

Allt det vänder vi oss emot. Därför vill jag anmäla avvikande mening i förhållande till regeringen.

Jag vill också upprepa det som vi hela tiden lyfter fram i fråga om var vi tycker att regeringen inte är tillräckligt tydlig, det vill säga att sysselsättningspolitiken är en nationell angelägenhet i första hand. Det måste vara väldigt tydligt att Sverige är av den uppfattningen.

Vi anser att regeringen inte driver den linjen fullt ut. Det syns också i de olika delpunkterna. Man försöker hela tiden smyga igenom olika åtgärder från EU när det gäller sysselsättningspolitiken. Men det är till syvende och sist en nationell kompetens. Sverige måste stå upp för den linjen i alla lägen.

Jag anmäler återigen avvikande mening.

Anf. 186 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag uppfattar det som att frågan om hyresmarknaden redan har framförts till finansministern och hanteras där. Den kommer förmodligen inte att ta någon större plats vid Epscodiskussionen.

Jag delar Désirée Pethrus uppfattning om att det är viktigt att lyfta in också flyktingfrågan, kanske inte bara utifrån ett sysselsättningsperspektiv. Fördelningen i Europa är också en viktig fråga. Vi får se hur diskussionerna blir i den frågan, om det passar in där. Men det är inte främmande för mig att lyfta in det om diskussionen leder i den riktningen.

Till Sverigedemokraterna vill jag säga att sysselsättningspolitiken är nationell.

Anf. 187 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Vi har också ställt oss bakom det här vid samrådet i arbetsmarknadsutskottet.

Flyktingfrågan och migrationen är både en utmaning och en möjlighet. Det konstateras att det kan vara en tillväxtfaktor. Men det förutsätter att man löser integrationen. Det är viktigt att ha det med sig. Det gäller egentligen inom hela EU. Men vi har den nationella kompetensen.

I det läget är det viktigt att regeringen när man hanterar budgeten, vilket kanske till stor del ligger på finansministern, allokerar medel till rätt insatser för att lösa integrationen. Där har vi givetvis stora utmaningar.

Anf. 188 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag har en fråga till arbetsmarknadsministern, som har en uppfattning om att arbetsmarknadspolitiken är nationell. Det är den givetvis i huvudsak.

Men är ungdomsinitiativet också svenskt?

Anf. 189 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Den första frågan uppfattar jag helt enkelt som ett inlägg i diskussionen. Den är inte direkt kopplad till de punkter som vi har att hantera här.

Sysselsättningspolitiken och ansvarspolitiken är nationell. Det hindrar inte att vi också gemensamt finansierar en del initiativ inom EU:s ramar, till exempel ungdomsinitiativet. Det är inte en beslutanderätt.

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning på dagordningspunkterna 4 och 4 a med avvikande mening anmäld av Sverigedemokraterna.

Jag tackar för informationen på dagordningspunkt 4 b.

På dagordningspunkt 4 c, i, finns det en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna. I övrigt finns det stöd för regeringens ståndpunkt.

På punkt 4 c, ii, finns det stöd för regeringens ståndpunkt.

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 5, Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

Anf. 191 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Dagordningspunkt 5 gäller riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Sådana riktlinjer kom 2010. De beslutas varje år men var likadana i fem år. Förra året tog man fram nya riktlinjer. Nu ska det beslutas om dem igen. Det finns inga föreslagna ändringar.

Med anledning av att det är exakt samma text som förra året har jag kommit överens med arbetsmarknadsutskottet om att inte ha en ny överläggning. Regeringen instämmer i bedömningen att riktlinjerna kan vara kvar.

Förslaget är alltså att Sverige ska ställa sig bakom riktlinjerna.

Anf. 192 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Riktlinjerna för sysselsättningspolitiken liknar mer socioekonomiska åtgärder än åtgärder för reell sysselsättning och tillväxt.

Vår tidigare principiella kritik kvarstår även här. Det här är ingenting som EU ska komma med riktlinjer för. EU ska ägna sig åt sina kärnfrågor. Det här är definitivt ingen sådan kärnfråga. Det avhandlas bäst på nationell nivå.

Därmed anmäler jag avvikande mening.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens redovisade ståndpunkt samt att det finns en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, En ny start för den sociala dialogen.

Anf. 194 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här är en informationspunkt. Jag behandlade det här i höstas och informerade om det i arbetsmarknadsutskottet.

När den nuvarande kommissionen tillträdde sa man att man ville verka för en nystart av den sociala dialogen. Kommissionen förväntas redogöra för detta på mötet på måndag. Man kommer att ha så kallat socialt trepartstoppmöte tillsammans med arbetsmarknadens parter och ordförandeskapstrion.

Regeringen ser positivt på att det finns en social dialog och att man satsar på att den ska fungera. Det är också viktigt att parternas autonomi respekteras.

Vi kommer att välkomna informationen. Det är ingen beslutspunkt.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Då går vi till dagordningspunkt 7, Mot en ny kompetensagenda för Europa.

Anf. 196 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här är en ny fråga. Kommissionen förväntas presentera en ny agenda för färdigheter för Europa, och det kommer att föras en riktlinjedebatt.

Agendan har alltså ännu inte presenterats, men man kan förvänta sig att den ska handla om att uppmuntra utveckling, synliggörande av individers kompetens, insatser för förbättrad matchning och koppling mellan arbetsmarknad och utbildning.

Det här är frågor som är helt centrala för regeringens politik. Det är viktigt att förbättra matchningen, att satsa på kompetens och att ha en fungerande utbildningspolitik och en effektiv arbetsmarknad. Det är frågor som jag kommer att betona i mitt inlägg.

Därutöver får vi vänta och se vad kommissionen återkommer med för förslag. När det finns ett förslag kommer jag att återkomma till arbetsmarknadsutskottet för överläggning om ställningstaganden om det konkreta förslaget, som alltså ännu inte är presenterat.

Anf. 197 ORDFÖRANDEN:

Vi samrådde om kompetensagendan även med utbildningsministern förra veckan.

Anf. 198 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Nu förstod jag inte. Är det en informationspunkt eller en diskussionspunkt? Eftersom arbetsmarknadsministern förbereder ett inlägg är det väl en diskussionspunkt?

Anf. 199 ORDFÖRANDEN:

Det är fullt logiskt, för det är en diskussionspunkt. Är du nöjd med regeringens åsikt i denna fråga?

Anf. 200 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Ja, jag bara undrade.

Anf. 201 ORDFÖRANDEN:

Det stämmer att det är en diskussionspunkt.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi kan gå vidare till dagordningspunkt 8, Investeringar i ungdoms-sysselsättning.

Anf. 202 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det är alltså Sysselsättningskommittén som kommer med en rapport om genomförandet av ungdomsgarantin, där man för fram ett antal olika budskap.

Man säger där att medlemsstaterna har visat stort engagemang i att genomföra detta men att mycket arbete återstår på nationell nivå. Man vill betona behovet av starkt utbyte av goda exempel mellan medlems-länderna och att det kan vara viktigt.

Regeringen prioriterar arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Rådet tar alltså emot en rapport från Sysselsättningskommittén. Vårt förslag är att vi tar emot detta och ställer oss bakom budskapet.

Jag vill gärna berätta för nämnden att jag för några veckor sedan var värd för ett utvärderingsmöte om just ungdomsarbetslösheten – ett möte som för första gången var på hög nivå, det vill säga på ministernivå. Det var ett samarrangemang mellan Sverige och kommissionen. Vi diskuterade framför allt ungdomar med stor risk att fastna i långtidsarbetslöshet. Det kommer så småningom en formell rapport om detta från kommissionen.

Anf. 203 DÉsirÉE PETHRUS (KD):

Vi har ju ställt oss bakom de här frågorna i arbetsmarknadsutskottet. Men det står att Emco vid ett antal tillfällen har granskat medlemsstaternas genomförande.

Finns det stora skillnader i genomförandegraden i de olika länderna? Finns det någon sådan rapport, kanske från några av tjänstemännen?

Anf. 204 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag vill i all korthet anmäla avvikande mening. Vi i Sverigedemokraterna anser att det här är en nationell fråga och ingenting som EU bör diktera.

Anf. 205 ORDFÖRANDEN:

Ministern ska få svara, men var det en avvikande mening från SD? Ja.

Anf. 206 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Jag måste be om hjälp att svara på den frågan.

Anf. 207 Departementssekreterare TOMAS SKYTESVALL:

Ja, det föreligger ganska stora skillnader vad gäller genomförandet av ungdomsgarantin i de olika länderna.

Sverige inrättade ungdomsgarantin redan 2007 medan andra länder införde den under 2014, när uppföljningen av ungdomsgarantin startade.

Så visst föreligger det skillnader. Jag har inte sett någon rapport som har en heltäckande bild av de bitarna, men det finns för tillfället stor

variation i genomförandet.

Anf. 208 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt samt en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Paketet om arbetstagarnas rörlighet.

Anf. 209 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här är ett paket som kommissionen har aviserat under en längre tid. Jag delar den här punkten med statsrådet Strandhäll. Det är en möjlig presentationspunkt. Det har ännu inte kommit något underlag från kommissionen om detta.

Anf. 210 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M):

Den här frågan diskuterade vi i arbetsmarknadsutskottet förra året. Vi hade också en överläggning nu i februari, då det egentligen inte fanns någonting att ta ställning till.

Jag var i Europaparlamentet i Bryssel i går och fick informationen att det med stor sannolikhet kommer någonting nästa vecka, den 8:e mars. Men jag antar att det inte kommer att ligga till grund för mötet den 7:e mars.

Vid mötet i arbetsmarknadsutskottet i maj 2015 anmälde Moderaterna tillsammans med övriga allianspartier en avvikande mening.

Lite beroende på vad som kommer upp på måndag vill vi i det här läget ha en avvikande mening. Frågan är om det är tillfälle att ha en avvikande mening i den situation där vi nu är.

Anf. 211 ORDFÖRANDEN:

Inte om det kvarstår som en informationspunkt, vilket det ser ut som nu. Då finns det ingen möjlighet att ha en avvikande mening. Men i så fall kommer det tillbaka för beslut senare.

Anf. 212 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Vi räknar med att kommissionen kommer med förslag, och då kommer jag till arbetsmarknadsutskottet och har överläggningar om de förslagen.

Anf. 213 ORDFÖRANDEN:

Men det är efteråt. Det är på nästa möte.

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10 a, Utkast till rådets slutsatser: svar på kommissionens strategiska engagemang för jämställdhet. 10 b behandlade vi med kulturministern alldeles nyss.

Anf. 214 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):

Det här Åsa Regnérs ansvarsområde, men hon hade inte möjlighet att komma i dag. Hon överlade med arbetsmarknadsutskottet i den här frågan den 2 februari.

Rådsslutsatserna tar avstamp i att framsteg på jämställdhetsområdet sker alldeles för långsamt trots att jämställdhet enligt fördraget är ett av EU:s grundläggande värden och mål.

Att genomföra och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering lyfts fram som avgörande åtgärder för fortsatta framsteg. Rådet välkomnar kommissionens strategiska åtagande och ber återigen kommissionen att formellt anta en för hela kommissionen bindande strategi.

Regeringen har fått gehör för en del stärkta formuleringar om jämställdhetsintegrering och ett förtydligande att EU har ett åtagande vad gäller att uppfylla jämställdhetsmålet enligt Agenda 2030.

Förslaget är att Sverige ställer sig bakom att rådsslutsatserna antas och att det kan göras som ett paket tillsammans med slutsatserna om hbt, som statsrådet Alice Bah Kuhnke ansvarar för.

Anf. 215 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Den här diskussionen hade vi ju tidigare med kulturministern, då gällande hbt-personerna.

När det gäller jämställdhet är det väldigt viktigt att vi alltid eftersträvar jämställdhet i alla sammanhang.

Men vår principiella kritik kvarstår: Vi anser inte att det här är en fråga för EU. Det är ingenting som EU bör hålla på med över huvud taget, utan det hanteras av respektive medlemsstat på den nivån.

Därmed anmäler vi från Sverigedemokraterna avvikande mening.

Anf. 216 AMINEH KAKABAVEH (V):

Ordförande! Jämställdhetsfrågorna är jätteviktiga, och det är bra att Sverige driver på.

Problemet när vi diskuterade kommissionens strategi var att det saknades en jämställdhetsstrategi. Det var bara tomma ord. Därför hade vi då en avvikande mening. Jag vet inte om det går att anmäla detsamma här. Vi var faktiskt riktigt missnöjda med kommissionens arbete med jämställdhet.

Det är som sagt bra att Sverige driver på. Vi ska vara ett föregångsland i de här frågorna. Hbt-personers rättigheter är vi naturligtvis stolta över att Sverige driver även om många länder fortfarande inte följer efter. Det gäller också jämställdhetsfrågan.

Jag tänkte i så fall anmäla samma avvikande mening i fråga om kommissionens strategi, eller snarare icke-strategi, för jämställdhetsfrågorna.

Anf. 217 ORDFÖRANDEN:

Jag tror i och för sig att syftet med hela övningen är att kritisera att kommissionen behandlar det här som ett staff working paper i stället för att ha en äkta strategi. Det är väl även Vänsterpartiet med på – att rådet tar initiativet?

Anf. 218 AMINEH KAKABAVEH (V):

Det är okej om det handlar om initiativet. Javisst, det är vi med på. Men om det handlar om själva strategin ...

Anf. 219 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):
Sveriges ståndpunkt är att det ska vara en strategi. Det är också rådets ståndpunkt att det ska antas en strategi. Det är kommissionen som inte gör det. Jag tror att vi är på samma linje.

Anf. 220 AMINEH KAKABAVEH (V):
Precis, vi är på samma linje.

Anf. 221 ORDFÖRANDEN:
Ja, vi avviker allihop från kommissionens idéer och stöder rådets idéer.

Anf. 222 AMINEH KAKABAVEH (V):
Precis, och Sveriges sida.

Anf. 223 ORDFÖRANDEN:
Då är vi överens. Det finns dock en avvikande mening, och den är anmäld från Sverigedemokraterna. Annars finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Då kommer vi till Övriga frågor. Finns det någon övrig fråga som statsrådet vill ta upp?

Anf. 224 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S):
Jag har inget jag vill ta upp.

Anf. 225 ORDFÖRANDEN:
Då tackar vi för samrådet och önskar lycka till på mötet och en trevlig helg!

Innehållsförteckning

2015/16:30

4 mars

§ 1 Möte med EU:s stats- och regeringschefer	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S).....	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S).....	3
Anf. 4 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	3
Anf. 5 JOHNNY SKALIN (SD).....	4
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 7 ESKIL ERLANDSSON (C).....	6
Anf. 8 AMINEH KAKABAVEH (V)	6
Anf. 9 TINA ACKETOFT (L)	7
Anf. 10 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	8
Anf. 11 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	9
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 13 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	12
Anf. 14 AMINEH KAKABAVEH (V)	13
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 16 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	13
Anf. 17 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	14
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	15
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor	16
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 25 HELENA BOUVENG (M)	17
Anf. 26 ESKIL ERLANDSSON (C).....	18
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 28 AMINEH KAKABAVEH (V)	18
Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	18
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 31 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	19
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	19
Anf. 34 JOHNNY SKALIN (SD).....	20
Anf. 35 AMINEH KAKABAVEH (V)	20
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	21
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 39 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	21
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	21

Anf. 41	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	21
Anf. 42	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 43	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	21
Anf. 44	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 45	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
Anf. 46	TINA ACKETOFT (L)	22
Anf. 47	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 48	JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	23
Anf. 49	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 50	BÖRJE VESTLUND (S)	23
Anf. 51	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	24
§ 3	Rättsliga och inrikes frågor	25
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 54	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	25
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 56	ESKIL ERLANDSSON (C)	25
Anf. 57	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	25
Anf. 58	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	25
Anf. 59	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	26
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 61	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	26
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 63	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	26
Anf. 64	AMIR ADAN (M)	27
Anf. 65	ARON MODIG (KD)	27
Anf. 66	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	27
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 68	AMINEH KAKABAVEH (V)	28
Anf. 69	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	29
Anf. 70	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	29
Anf. 71	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	29
Anf. 72	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	30
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 74	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	30
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 76	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	31
Anf. 77	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	32
Anf. 78	ARON MODIG (KD)	33

Anf. 79	TINA ACKETOFT (L)	33
Anf. 80	ESKIL ERLANDSSON (C)	34
Anf. 81	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 82	AMINEH KAKABAVEH (V)	34
Anf. 83	MARIE GRANLUND (S)	34
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 85	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	35
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 87	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	35
Anf. 88	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	36
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 90	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	36
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 92	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	37
Anf. 93	JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	37
Anf. 94	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	38
Anf. 95	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 96	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	38
Anf. 97	KRISTER HAMMARBERGH (M)	39
Anf. 98	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 99	AMINEH KAKABAVEH (V)	40
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 101	AMINEH KAKABAVEH (V)	40
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 103	AMINEH KAKABAVEH (V)	40
Anf. 104	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 105	AMINEH KAKABAVEH (V)	41
Anf. 106	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 107	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	41
Anf. 108	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 109	Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S)	41
§ 4 Rättsliga och inrikes frågor		42
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 111	Statssekreterare ANN LINDE	42
Anf. 112	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 113	Statssekreterare ANN LINDE	42
Anf. 114	ESKIL ERLANDSSON (C)	42
Anf. 115	Statssekreterare ANN LINDE	43
Anf. 116	KRISTER HAMMARBERGH (M)	43
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 118	CAROLINE SZYBER (KD)	43
Anf. 119	AMINEH KAKABAVEH (V)	44
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	44

Anf. 121	AMINEH KAKABAVEH (V)	44
Anf. 122	Statssekreterare ANN LINDE	44
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 124	Statssekreterare ANN LINDE	44
Anf. 125	KRISTER HAMMARBERGH (M)	45
Anf. 126	Statssekreterare ANN LINDE	45
Anf. 127	KRISTER HAMMARBERGH (M)	45
Anf. 128	ESKIL ERLANDSSON (C)	45
Anf. 129	CAROLINE SZYBER (KD)	45
Anf. 130	Statssekreterare ANN LINDE	45
Anf. 131	Ämnesrådet NILS HÄNNINGER	46
Anf. 132	KRISTER HAMMARBERGH (M)	46
Anf. 133	Ämnesrådet NILS HÄNNINGER	46
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 135	Statssekreterare ANN LINDE	46
Anf. 136	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 137	Statssekreterare ANN LINDE	47
Anf. 138	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	47
Anf. 139	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 140	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	47
Anf. 141	AMINEH KAKABAVEH (V)	47
Anf. 142	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 143	AMINEH KAKABAVEH (V)	48
Anf. 144	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 145	Statssekreterare ANN LINDE	48
Anf. 146	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 147	Statssekreterare ANN LINDE	48
Anf. 148	TINA ACKETOFT (L)	50
Anf. 149	KRISTER HAMMARBERGH (M)	50
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 151	Statssekreterare ANN LINDE	51
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	51
§ 5 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvårdsfrågor samt konsumentfrågor		
Anf. 153	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 154	Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP)	52
Anf. 155	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 156	Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP)	52
Anf. 157	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 158	Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP)	53
Anf. 159	TINA ACKETOFT (L)	53
Anf. 160	PAVEL GAMOV (SD)	53
Anf. 161	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	54
Anf. 162	Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP)	54
Anf. 163	Kanslirådet MARIE EK	54
Anf. 164	AMINEH KAKABAVEH (V)	54
Anf. 165	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	54

Anf. 166 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNIKE (MP).....	55
Anf. 167 Kanslirådet CHRISTINA HAMMARSTEDT.....	55
Anf. 168 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	55
Anf. 169 Kanslirådet MARIE EK	56
Anf. 170 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	56
Anf. 171 ORDFÖRANDEN.....	56
Anf. 172 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNIKE (MP).....	56
Anf. 173 ORDFÖRANDEN.....	56
Anf. 174 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNIKE (MP).....	57
Anf. 175 ORDFÖRANDEN.....	57

§ 6 Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor.....	58
Anf. 176 ORDFÖRANDEN.....	58
Anf. 177 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	58
Anf. 178 ORDFÖRANDEN.....	58
Anf. 179 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	58
Anf. 180 ORDFÖRANDEN.....	58
Anf. 181 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	58
Anf. 182 JESPER SKALBERG KARLSSON (M)	59
Anf. 183 ORDFÖRANDEN.....	59
Anf. 184 DÉSIÉE PETHRUS (KD)	59
Anf. 185 PAVEL GAMOV (SD)	60
Anf. 186 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	60
Anf. 187 CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	60
Anf. 188 JOHNNY SKALIN (SD).....	60
Anf. 189 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	61
Anf. 190 ORDFÖRANDEN.....	61
Anf. 191 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	61
Anf. 192 PAVEL GAMOV (SD)	61
Anf. 193 ORDFÖRANDEN.....	61
Anf. 194 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	61
Anf. 195 ORDFÖRANDEN.....	62
Anf. 196 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	62
Anf. 197 ORDFÖRANDEN.....	62
Anf. 198 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	62
Anf. 199 ORDFÖRANDEN.....	62
Anf. 200 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	62
Anf. 201 ORDFÖRANDEN.....	62
Anf. 202 Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S).....	63

Anf. 203	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	63
Anf. 204	PAVEL GAMOV (SD)	63
Anf. 205	ORDFÖRANDEN	63
Anf. 206	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	63
Anf. 207	Departementssekreterare TOMAS SKYTESVALL	63
Anf. 208	ORDFÖRANDEN	64
Anf. 209	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	64
Anf. 210	CHRISTIAN HOLM BARENFELD (M)	64
Anf. 211	ORDFÖRANDEN	64
Anf. 212	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	64
Anf. 213	ORDFÖRANDEN	64
Anf. 214	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	64
Anf. 215	PAVEL GAMOV (SD)	65
Anf. 216	AMINEH KAKABAVEH (V)	65
Anf. 217	ORDFÖRANDEN	65
Anf. 218	AMINEH KAKABAVEH (V)	65
Anf. 219	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	65
Anf. 220	AMINEH KAKABAVEH (V)	66
Anf. 221	ORDFÖRANDEN	66
Anf. 222	AMINEH KAKABAVEH (V)	66
Anf. 223	ORDFÖRANDEN	66
Anf. 224	Arbetsmarknadsminister YLVA JOHANSSON (S)	66
Anf. 225	ORDFÖRANDEN	66